Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 140 (5814) | 20 чэрвеня 1937 г., пядзеля | ЦАНА 10 КАП.

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Учора ўвечары скончыў работу XVI з'езд КП(б)Б.

18 чэрвеня раніцай героі Совецкага Саюза таварышы Чкалаў, Байдукоў і Белякоў на самалёце „АНТ-25" пачалі беспасадачны пералёт па маршруту Масква—Паўночны Полюс—Паўночная Амерыка.

Вышэй рэволюцыйную пільнасць!

Учора закончыў сваю работу XVI з'езд КП(б)Б.

XVI з'езд КП(б)Б сапраўды з'яўляецца слатным і знамянальным з'ездам у гісторыі нашай партыі. Ён быў дэманстраваў высокага ідэйнага ўзроўню партарганізацыі, яе загартаванасці і небывалай згуртаванасці вакол ЦК ВКП(б) і вялікага Сталіна.

З'езд да канца выкрыў нацдэмаў, як нацыянал-фашыстаў. Упершыню ў КП(б)Б выбран ЦК, які не мае ў сваім складзе ні аднаго члена, раней прымыкаўшага да тых-небудзь антыпартыйных груповак, у ым ліку і нацыяналістычных. У гэтым сэнсе XVI з'езд з'яўляецца сапраўды гістарычным для КП(б)Б з'ездам.

Вялікае і дарагое ўсім працоўным імя, імя роднага Сталіна, правадыра і друга народаў, было сцягам з'езда. Іменна таму, што з'езд адбываўся пасля лютаўскага пленума ЦК ВКП(б) і няўхільна кіраваўся ўказаннямі вялікага Сталіна, работа яго прайшла на высокім ідэйным узроўні.

Не раз наш друк адзначаў, што чырвонай ніткай усіх спрэчак на з'ездзе былі пытанні павышання рэволюцыйнай пільнасці. З'езд дэманстраваў гатоўнасць членаў КП(б)Б выстраіцца ў баявую калону, бестка разячую ворага. Ускрываючы вораг народу і ўчасткі, дзе прытаіўся ящчэ ораг, з'езд паказаў, куды зараз патрэбна накіраваць увагу, каб да канца і без остатку выкарчаваць подлых здраднікаў ядзіме, — трацкісцкіх, бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх шкоднікаў, шпіёнаў і тэрарыстаў. Сапраўды, XVI з'езд быў школай для ўсёй КП(б)Б.

Узброеныя ўказаннямі таварыша Сталіна рашэннямі лютаўскага Пленума ЦК КП(б), дэлегаты з'езда высока разгарнулі большэвіцкую самакрытыку, ускрываючы карэнні ўсіх балячак і недахопаў у рабоце КП(б)Б і падымаючы рэволюцыйную пільнасць.

З жорсткага ўроку зроблены ўсе вывады. Пранікненне Бенеса, Убарэвіча, Дзябава — гэтых ворагаў народу — і двурушніка Халасевіча ў склад ЦК КП(б)Б і ваг яго бюро ацэнена з'ездам, як раўленне бясклопатнасці з боку ЦК КП(б)Б, а нясвоечасовае іх выкрыццё — к рэзультат адсутнасці самакрытыкі, заўнасці групоўшчыны і элементаў сямейнасці ў кіраўніцтве КП(б)Б.

Да канца з'езд выкрыў буйнейшыя скажэнні палітыкі партыі ў рабоце СНК і ВК БССР. Усёй КП(б)Б стала ясным, што Галадзед, былы старшыня СНК, тарзіў перабудову совецкага апарата, сабаваў вырашэнне раду гаспадарчых пытанняў, праявіўшы ў гэтых справах свой нтыпартыйны твар.

Цяпер, калі гэта крытычная работа ў споўным праходзе, усе сілы трэба паласці на выкрыццё і ліквідацыю вынікаў шкодніцтва трацкісцкіх, бухарынскіх, нацыянал-фашысцкіх і іншых двурушнікаў.

Памыліцца, аднак, той, хто думае, што ыцпам вораг ускрыт і выкарчаван да канца. усіх нор, з усіх шчылін. Ніколі не трэба абываць, што да таго часу, пакуль існуе капіталістычнае акружэнне, у СССР і тым больш да нас, у пагранічную рэспубліку, будуць засылацца шпіёны, шкоднікі, дыверсанты і тэрарысты. Вось чаму рэволюцыйную пільнасць трэба ўсямерна павышаць.

Ніколі не трэба забываць указання таварыша Сталіна аб тым, што «рост магутнасці совецкай дзяржавы будзе ўзмацняць супраціўленне апошніх астаткаў паміраючых класаў. Іменна таму, што яны паміраюць і дажываюць апошнія дні, яны будуць пераходзіць ад адных форм наскокаў да другіх, больш рэзкіх форм наскокаў, апелюючы да адсталых слаёў насельніцтва і мабілізуючы іх супроць совецкай улады. Няма такой пакасці і паклёпу, якіх-бы гэтыя былыя людзі не ўзвялі на совецкую ўладу і вакол якіх не папрабавалі-б мабілізаваць адсталыя элементы. На гэтай глебе могуць ажыць і заварушыцца разбітыя групы старых контррэволюцыйных партый эсэраў, меншавікоў, буржуазных нацыяналістаў цэнтра і акраін, могуць ажыць і заварушыцца асколкі контррэволюцыйных апазіцыйных элементаў э трацкістаў і правых ухілістаў. Гэта, зразумела, не страшна. Але ўсё гэта трэба мець на ўвазе, калі мы хочам пакончыць з гэтымі элементамі быстра і без асаблівых афар.

Вось чаму рэволюцыйная пільнасць з'яўляецца той самай якасцю, якая асабліва неабходна зараз большэвікам».

Капіталістычныя класы ў СССР разгромлены і ліквідаваны. Яны не маюць у нашай краіне карэнняў і спажыўнай глебы. Ворага ажыўляе і падтрымлівае капіталістычнае акружэнне. Таму не дабрадушнічаць і ратазейнічаць, а ўсямерна павышаць рэволюцыйную пільнасць, не ўсыпляць і ўбаюкваць членаў партыі, а трымаць трэба зараз іх у стане поўнай мабілізаванасці, каб быць здольнымі ў любы момант адбіць націск ворага.

БССР — фарпост Саюза на яго границах з капіталістычным Захадам. Гэта ганаровы, але разам з тым адказны абавязак. І ён патрабуе ад нас усямернага ўмацавання границ, далейшага развіцця здаровага совецкага патрыятызма сярод насельніцтва, умацавання абароназдольнасці рэспублікі. Мы пазбавім ператварыць кожны калгас, кожнае прадпрыемства ў магутную крэпасць абароны Саюза ССР.

За соцыялізм, за радзіму большэвікі Беларусі будуць біцца як львы, і калі будзе патрэбна, то і жыццё аддадуць, але ворага праз граніцу не пусцяць.

Слаўныя пагранічнікі, працуючыя на тэрыторыі БССР, гераічная Чырвоная Армія, пакрыўшая сябе неўвядальнай славай, якая ачысцілася ад ворагаў і стала ящчэ больш магутнай і моцнай, уяўляе сабою базісы непераможны атрад, да канца адданы справе Леніна—Сталіна.

Няхай усё гэта паслужыць папярэджаннем усім, хто ящчэ спакушаецца на БССР і прагне адарваць яе ад вялікага Совецкага Саюза народаў і ператварыць у калонію капітала.

Не бываць гэтаму ніколі! Свабодны народ, спаяны моцнай дружбай з народамі СССР, моцна звязаны з гераічнай Чырвонай Арміяй, не дапусціць гэтага. І калі вораг палезе ўсё-ж да границ Саюза, то ён атрымае такі сакрушаючы ўдар, ад якога панам фашыстам не паздаровіцца.

КП(б)Б выкрывае ворагаў, выпягвае іх з усіх шчылін і нор, выкрывае іх незалежна ад таго, якую маску яны адзяваюць. І чым больш яна выкарчоўвае ворагаў, тым робіцца больш моцнай.

Радзіма наша — магутна і цудоўна. З кожным днём яна расце і ўмацоўваецца. Праца рабочых і калгаснікаў дае ўсё больш багатыя рэзультаты, ўзводзячы несакрушымы фундамент заможнага жыцця працоўных.

Вышэй сцяг Маркса — Энгельса — Леніна — Сталіна, сцяг соцыялістычных перамог, радаснага, шчаслівага і заможнага жыцця!

Вышэй рэволюцыйную пільнасць!

АБ ВЫПУСКУ „ПАЗЫКІ ЎМАЦАВАННЯ АБАРОНЫ СССР"

Ідучы насустрач шматлікім пажаданням працоўных горада і калгаснай вёскі, Совет Народных Камісараў СССР даручыў Наркамфіну СССР прадставіць у найкарацейшы тэрмін на зацверджанне ўрада праект закона аб выпуску «Пазыкі ўмацавання абароны Саюза ССР». (БЕЛТА).

АПРАНЕМ НАШЫ ГРАНІЦЫ У БЕТОН І СТАЛЬ

КРЫЧАЎ. Працоўныя Крычава горача падтрымліваюць прапанову аб выпуску новай пазыкі. На ўсіх сходах заяўляюць аб сваёй гатоўнасці ящчэ больш умацаваць абароназдольнасць нашай радзімы.

Выступіўшы на мітынгу ў Крычаўскім дэпо інжынер т. Шармалайкін сказаў:

— Мы павінны апрануць нашы граніцы ў бетон і сталь, каб вораг не мог саваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод.

У прынятай рэзалюцыі рабочыя, служачыя і інжынерна-тэхнічныя работнікі дэпо просяць урад хутчэй выпусціць новую пазыку.

Аналагічныя рэзалюцыі прыняты на сходах і мітынгах вагоннікаў, 7 і 8 аколкаў службы шляху, у промарцелях, гарпо і інш. прадпрыемствах і ўстановах горада.

А. КАЗІМІРАЎ.

СЛОВА КАЛГАСНІКАЎ

ЛЁЗНА. Калгаснікі раёна з радасцю далучаюцца да просьбы чыгуначнікаў Масквы выпусціць новую пазыку.

Выступіўшы на сходзе ў калгасе «Бязбожнік» калгаснік Сапега заявіў: «Наша партыя і ўрад пастаянна клапоняцца аб калгасніках, каб яны жылі заможна і культурна. Ворагу гэта не па нутру. Вораг хоча вярнуць уладу памешчыкаў і капіталістаў, толькі гэтага ніколі не будзе. Далучаю свой голас да голасу ўсяго совецкага народу і прашу наш урад выпусціць пазыку, якая пойдзе на ўмацаванне абароны нашай радзімы».

ВІЦЕБСК. У прынятай рэзалюцыі калгаснікі сельгасарцелі «Піонер» Віцебскага раёна заяўляюць, што яны з радасцю даведаліся аб знішчэнні ваенна-шпіёнскай банды. Калгаснікі пішуць: «Гэтыя гадзюкі—верныя служкі крывавага фашызма—імкнуліся разбурыць нашы сталінскія калгасы, парэзаць на часткі нашу вялікую радзіму. Планы іх выкрыты, і лютыя ворагі змецены з твару нашай совецкай зямлі. У адказ на чорнае здрадніцтва мы, калгаснікі, разам з рабочымі просім наш совецкі ўрад хутчэй выпусціць пазыку абароны краіны». (БЕЛТА).

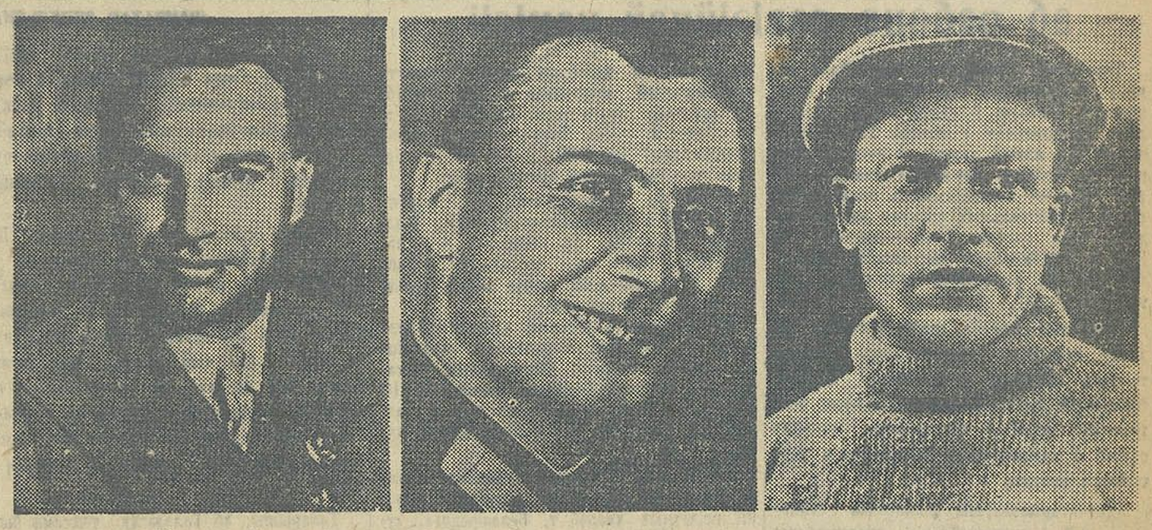

Героі Совецкага Саюза тт. Чкалаў, Белякоў і Байдукоў, якія робяць бяспрыкладны ў гісторыі беспасадачны пералёт па маршруту Масква—Паўночны Полюс—Паўночная Амерыка.

БЕСПАСАДАЧНЫ ПЕРАЛЁТ „АНТ-25" ПА МАРШРУТУ МАСКВА—ПАУНОЧНЫ ПОЛЮС—ПАУНОЧНАЯ АМЕРЫКА

Урад задаволіў хадайніцтва Герояў Совецкага Саюза тт. Чкалава, Байдукова і Белякова аб дазволе ім палёту праз Паўночны полюс у Паўночную Амерыку.

Для арганізацыі пералёту створана ўрадавая камісія ў складзе тт. Рухімовіча, Кагановіча М., Тупалева А., Алексніса і Янсона.

Пералёт робіцца на самалёце «АНТ-25» з маторам «АМ-34». Экіпаж самалёта складаецца з Герояў Совецкага Саюза тт. Чкалава, Байдукова і Белякова.

18 чэрвеня 1937 года на рассвітанні ў 4 гадзіны 05 мінут са Шчолкаўскага аэрадрома ля Масквы быў дан старт, і самалёт узяў курс па маршруту Масква праз Белае мора, Кольскі поўвостраў, Зямля Францыка Іосіфа, Паўночны Полюс і далей праз Паўночны Ледавіты акіян ў Паўночную Амерыку.

19 чэрвеня на рассвітанні ў 4 гадзіны 10 мінут самалёт дасягнуў 85 градусаў 10 мінут шыраты і 58 градусаў даўгаты. Вышыня палёту — 4.400 метраў.

ТАВАРЫШАМ ЧКАЛАВУ, БАЙДУКОВУ І БЕЛЯКОВУ

XVI з'езд большэвікоў Беларусі горача вітае гераічны экіпаж беспасадачнага пералёту Масква — Паўночны полюс — Паўночная Амерыка.

Мы цвёрда верым і ведаем, што выхаваныя і узрошчаныя нашым вялікім і родным Сталіным слаўныя сыны нашай вялікай радзімы з поспехам завершаць бяспрыкладны ў гісторыі пералёт.

Ад усёй душы жадаем вам поспеху, нашы слаўныя героі.

XVI З'ЕЗД КП(б) Беларусі.

Масква, Крэмль, СТАЛІНУ

Паўночны Полюс ззаду. Ідзем над Полюсам непрыступнасці. Поўны жаданнем выканаць Ваша заданне. Экіпаж адчувае сябе добра. Прывітанне.

ЧКАЛАЎ, БАЙДУКОЎ, БЕЛЯКОЎ.

„АНТ-25" НАД ПОЛЮСАМ

У штаб па пералёту Масква—Паўночны полюс — Паўночная Амерыка атрымана ад зімоўшчыкаў дрэйфуючай крыгі наступная радыёграма:

«Выразна чуці над намі самалёт.

ПАПАНІН, КРЭНКЕЛЬ».

РАДЫЁГРАМЫ З ДАРОГІ

19 чэрвеня.

5 гадзін 10 мінут. Усё ў парадку. Знаходжуся — шырата 86 градусаў 20 мінут, даўгата 60 градусаў 00 мінут. Будзем абходзіць цыклон злева.

БЕЛЯКОЎ.

***

6 гадзін 20 мінут. Вас не чую. Знаходжуся — шырата 87 градусаў 40 мінут, даўгата 45 градусаў.

БЕЛЯКОЎ.

***

19 чэрвеня. 8 гадзін 15 мінут. Усё ў парадку, пераляцелі Полюс, папутны вецер, ільды, адкрытыя белыя ільдзяныя палі з трэшчынамі і разводдзямі. Настрой бадзёры. Вышыня палёту 4.200 метраў.

БЕЛЯКОЎ.

***

10 гадзін 25 мінут. Усё ў парадку, вышыня 4 тыс. метраў. Знаходжуся прыблізна — шырата 84 градусы, заходняя даўгата 110 градусаў.

***

11 гадзін 15 мінут. Усё ў парадку. Пераходжу на сувязь з Амерыкай. Шляхавая хуткасць 200 клм. у гадзіну. Разлічваю быць у 10 гадзін 40 мін. па грынвіцкаму часу над востравам Патрык (Паўночная Амерыка).

БЕЛЯКОЎ.

XVI З'ЕЗД КП(б)Б

ЦК ВКП(б) таварышу СТАЛІНУ

XVI з'езд комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі шле Вам, нашаму любімаму правадыру, настаўніку і другу, сваё палкае большэвіцкае прывітанне.

Пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і асабіста Вашым, дарагі таварыш Сталін, большэвікі Беларусі прышлі да свайго XVI з'езда ящчэ больш згуртаванымі вакол ленінска-сталінскага ЦК ВКП(б).

Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка дабілася новых велізарных перамог у соцыялістычным будаўніцтве.

Разам з усім Совецкім Саюзам, сваімі велізарнымі поспехамі Беларуская Совецкая Соцыялістычная Рэспубліка дэманструе трыумф ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, несакрушымае брацтва народаў Совецкага Саюза, гарачую любоў і беззаветную адданасць свайму вялікаму правадыру, сваёй большэвіцкай партыі, сваёй соцыялістычнай радзіме — Саюзу Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Заклятыя ворагі народу — контррэволюцыйныя трацкісты, правыя, нацыяналісты ўсіх масцей, агенты япона-нямецка-польскага фашызма, прабавалі адарваць Совецкую Беларусь ад СССР, рэстаўрыраваць капіталізм, ператварыць нашу багатую, квітнеючую і шчаслівую краіну ў калонію польскага фашызма.

Мы, большэвікі Беларусі, да канца адданыя справе Леніна—Сталіна, прыкладзем усе свае сілы, каб да канца выкрыць і дабіць трацкісцка-правых і нацыянал фашысцкіх бандытаў — гэтых агентаў замежных разведак і ліквідаваць вынікі іх шкодніцтва.

Узброеныя рашэннямі гістарычнага лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і Вашымі ўказаннямі, таварыш Сталін, мы, большэвікі Беларусі, прыкладзем усё намаганні да таго, каб у найкарацейшы тэрмін перамагчы недахопы ў партыйна-палітычнай рабоце, ліквідаваць да канца ідыёцкую хваробу—бясклопатнасць, умацаваць сувязь з масамі, падняць ящчэ вышэй іх рэволюцыйную пільнасць, палітычна загартаваць і выхаваць у духу большэвізма нашы кадры і ящчэ цясней і мацней згуртаваць рады КП(б)Б і працоўных БССР вакол ленінска-сталінскага Цэнтральнага камітэта партыі для далейшай барацьбы за комунізм.

Мы запэўняем Вас, дарагі Іосіф Вісарыёнавіч, што БССР, як неадлучная, сустаўная частка вялікага Совецкага Саюза, была, ёсць і будзе непрыступнай крэпасцю на заходніх рубяжах нашай вялікай соцыялістычнай радзімы — Саюза Совецкіх Соцыялістычных рэспублік.

Няхай жыве Вялікая комуністычная партыя, якая прывяла нас да поўнай перамогі соцыялізма і забяспечыла трыумф вялікага вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна!

Няхай жыве Сталінскі ЦК ВКП(б)!

Няхай жыве правадыр народаў, друг, настаўнік і натхніцель вялікіх перамог соцыялізма — таварыш Сталін!

ПРАМОВА тав. ШАРАНГОВІЧА

НА ЗАКЛЮЧНЫМ ПАСЯДЖЭННІ XVI З'ЕЗДА КП(б)Б

Таварышы, наш з'езд КП(б)Б вычарпаў павестку дня, намечаную для абмеркавання.

XVI з'езд КП(б)Б увойдзе ў гісторыю КП(б)Б як з'езд небывалага згуртавання КП(б)Б вакол ЦК ВКП(б), вакол таварыша Сталіна.

XVI з'езд КП(б)Б увойдзе ў гісторыю КП(б)Б як з'езд умацавання, мабілізаванасці і далейшай большэвізацыі нашых радоў, як з'езд ачысткі радоў КП(б)Б ад двурушнікаў, трацкістаў, правых, нацыяналістаў і ўсякіх іншых агентаў германскага, японскага і польскага фашызма.

XVI з'езд КП(б)Б праводзіў сваю работу так, як гэтага патрабаваў ад нас лютаўскі Пленум ЦК ВКП(б) і таварыш Сталін у сваім дакладзе і заключным слове на гэтым пленуме. Мы, таварышы, можам без усякага самахвальства сказаць, што наш з'езд прахадзіў на высокім ідэйна-палітычным узроўні, на высокім узроўні большэвіцкай пільнасці і самакрытыкі. Для ўсіх нас XVI з'езд КП(б)Б з'явіўся велізарнай школай партыйнай загартаванасці і вучобы. Я думаю, што ён з'явіцца і для ўсёй КП(б)Б такой школай. Можна прама сказаць, што такога з'езда ў гісторыі КП(б)Б не было. Гэта папвярджае ящчэ раз, наколькі своечасова і правільна таварыш Сталін ускрыў усе нашы памылкі і недахопы ў пастаноўцы партыйна-палітычнай работы. Гэта адначасова пацвярджае і рост і ўмацаванне радоў КП(б)Б і яе актыва.

Таварышы, я думаю, што выкажу думку ўсяго з'езда і ўсёй КП(б)Б, калі скажу, што ўся КП(б)Б не толькі гатова, але і прымае ўсе меры да таго, каб разграміць да канца ворагаў. (Бурныя апладысменты).

Выцягнуць іх з усіх нор, дзе-б яны ні хаваліся, і раздавіць іх, як шалёных сабак.

Ні самагубствы, ні змяінае шыпенне ўсёй фашысцкай сволачы з-за вугла не могуць пахіснуць нашых радоў. Усіх гэтых галаў мы знішчым. Няхай нашы ворагі пішуць пра нас што хочуць, паклёпнічаюць і робяць правакацыі. Мы ведаем толькі адно: што, ачышчаючы свае рады ад усёй гэтай гнілі і падалі, мы ўмацоўваем нашы большэвіцкія рады. Выкрыццё ворагаў гаворыць аб нашай сіле, а не аб нашай слабасці.

Мы павінны даць клятву нашаму ЦК ВКП(б), нашаму таварышу Сталіну, у тым, што большэвікі Беларусі, працуючыя на границы з капіталістычным Захадам, памятаючы ўказанне таварыша Сталіна аб капіталістычным акружэнні, аддадуць усе свае сілы, усю сваю энергію, а калі патрэбна будзе — і жыццё за справу нашай любімай радзімы. (Бурныя апладысменты). Няхай уздрыгаюцца і трапечуць ворагі перад нашай сілай, згуртаванасцю і адданасцю радзіме, нашай партыі і правадыру таварышу Сталіну. (Доўгія апладысменты).

На нашым з'ездзе прыняты рашэнні, якія выцякаюць з пастаноў лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна. Нам прадстаіць вялікая работа, трудная і адказная. Мы гэтага не павінны і не маем права перамяншаць.

Нам прадстаіць вялікая работа па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва трацкістаў, бухарынцаў, нацыянал-фашыстаў — гэтых агентаў японска-германскага і польскага фашызма. Я заклікаю ўсіх дэлегатаў з'езда, усю КП(б)Б і ўвесь беларускі народ энергічна ўзяцца за правядзенне гэтых рашэнняў у жыццё.

Я ўпэўнены, што мы ящчэ больш згуртуемся вакол нашай партыі, правядзем у жыццё ўсе рашэнні і тым самым пакажам нашай партыі, таварышу Сталіну, што мы сыны, вартыя нашай радзімы, здольны змагацца за выкананне прынятых рашэнняў, за перамогу комунізма.

Няхай жыве КП(б)Б!

Няхай жыве беларускі народ!

Няхай жыве наша магутная, згуртаваная маналітная ВКП(б)!

Няхай жыве ЦК ВКП(б)!

Няхай жыве наш любімы, дарагі правадыр таварыш Сталін! (У гонар таварыша Сталіна раздаюцца бурныя апладысменты, якія пераходзяць у авацыю. Усе ўстаюць. Дэлегаты пяюць «Інтэрнацыянал». Воклічы: «Няхай жыве таварыш Сталін!» «Ура!» «Ура таварышу Сталіну!» Доўга незмаўкаючыя апладысменты).

Дазвольце XVI з'езд комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі лічыць закрытым.

ЗАКЛЮЧНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ XVI З'ЕЗДА КП(б)Б

12 чэрвеня ўсё раніцняе і вячэрняе пасяджэнні XVI з'езда КП(б)Б былі прысвечаны абмеркаванню кандыдатур у члены і кандыдаты ЦК КП(б)Б. На раніцнім пасяджэнні 13 чэрвеня скончылі абмеркаванне кандыдатур кандыдатаў у члены ЦК КП(б)Б і абмеркавалі кандыдатуры ў члены Рэвізійнай камісіі. Пасля абмеркавання кандыдатур, на раніцнім пасяджэнні адбывалася закрытае (тайнае) галасаванне ў члены і кандыдаты ЦК КП(б)Б і ў члены Рэвізійнай камісіі. На вячэрнім заключным пасяджэнні XVI з'езд КП(б)Б абмеркаваў і адналушна прыняў рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу таз. Шаранговіча аб рабоце ЦК КП(б)Б.

Перад прыняццем рэзалюцыі старшыня лічэбнай камісіі тав. Шусцін далажыў з'езду аб выніках тайнага галасавання. У галасаванні прымала ўдзел 656 дэлегатаў з'езда з рашаючым голасам. Было выгнута 104 кандыдатуры ў склад членаў ЦК КП(б)Б. Выбрана 64 чалавекі. Кандыдатаў выбрана 21 чалавек і ў Рэвізійную камісію 7 чалавек.

Выбары паказалі выключную згуртаванасць дэлегатаў з'езда. Яны прайшлі ў абстаноўцы глыбокай, шырока разгорнутай крытыкі і самакрытыкі і высокай актыўнасці ўсяго з'езда. З'езд прадэманстраваў ідэйную згуртаванасць большэвікоў Беларусі, бязмежную адданасць і любоў да нашага ленінска-сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) і правадыра народаў таварыша Сталіна. Яны прадэманстравалі непрымірымасць да ворагаў народу, да гнусных здрадзнікаў радзіме — трацкісцка-правых і нацыянал-фашысцкіх дыверсантаў, шкоднікаў і шпіёнаў.

З'езд заканчвае сваю работу. Прынята рэзалюцыя па справаздачнаму дакладу ЦК КП(б)Б. Таз. Аўгустайціс прапануе паслаць прывітальную тэлеграму героям Совецкага Саюза, слаўным сынам нашай радзімы тт. Чкалаву, Байдукову, Белякову, якія на самалёце «АНТ-25» робяць беспасадачны пералёт па маршруту Масква — Паўночны полюс — Паўночная Амерыка. Дэлегаты дружна вітаюць і віншуюць адважных лётчыкаў, наладжваюць ім бурную азацыю.

Прапанову аб пасланні прывітальнай тэлеграмы таварышу Сталіну з'езд сустракае бурнымі, доўга незмаўкаючымі апладысментамі. Пры ўпамінанні імені таварыша Сталіна ўся зала ўстае і наладжвае бурную авацыю ў гонар вялікага правадыра, натхніцеля перамог таварыша Сталіна. Незмаўкаючае «ура» магутным водгуллем разносіцца па ўсёй зале.

У канцы канферэнцыі з кароткай заключнай прамовай выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Шарангозіч. Яго апошнія словы прывітання таварышу Сталіну зноў пакрываюцца бурнымі апладысментамі і крыкамі «ура». Стоячы, уся зала зноў вітае таварыша Сталіна. Узесь з'езд з вялікім натхненнем і энтузіязмам спявае пролетарскі гімн «Інтэрнацыянал».

XVI З'ЕЗД КП(б)Б

СПРЭЧКІ ПА СПРАВАЗДАЧНАМУ ДАКЛАДУ САКРАТАРА ЦК КП(б)Б тав. В. Ф. ШАРАНГОВІЧА

З даклада тав. Кудзельскага аб рабоце рэвізійнай камісіі

Таварышы, Цэнтральная рэвізійная камісія Цэнтральнага Камітэта партыі большэвікоў Беларусі ў сваёй рабоце кіравалася правядзеннем у жыццё 37-га пункта статута нашай партыі, у якім сказана, што Цэнтральная рэвізійная камісія рэвізуе: быстроту і правільнасць прахаджэння спраў у цэнтральных органах партыі, наладжанасць апарата Сакратарыята ЦК ВКП(б) і фінансавую дысцыпліну апарата ЦК ВКП(б); выкананне рашэнняў партыйных з'ездаў.

Рэвізійная камісія сваёй асноўнай задачай паставіла: ажыццяўленне сістэматычнага кантролю правядзення цвёрдай фінансавай дысцыпліны, правільнасці прахаджэння спраў у цэнтральных органах партыі і наладжанасці цэнтральнага партыйнага апарата.

Ахарактарызаваўшы фінансавае становішча ЦК і адзначыўшы недастатковы кантроль фінансава-гаспадарчага сектара за правільнасцю расходвання партыйнага бюджэта, тав. Кудзельскі пераходзіць да характарыстыкі работы партыйнага апарата.

Праверыўшы паступленне скарг і заяў у ЦК і яго аддзелы,—гаворыць тав. Кудзельскі,—рэвізійная камісія ўстанавіла: па Сельгасаддзелу паступіла за 1936 год 1.056 заяў, рэагавана на 940, не расследванымі асталася 116.

За першае паўгоддзе 1937 года па таму-ж аддзелу паступіла 753 заявы, паслана адказаў 447, не разгледжана 306. Па Совецка-гандлёваму аддзелу: у 1936 годзе паступіла 390 скарг, паслана адказаў 271.

За першае паўгоддзе 1937 года паступіла 350, рэагавана на 53, асталася без рэагавання 297.

Тут трэба зрабіць наступную агаворку. У Совецка-гандлёвым аддзеле, як і ў радзе іншых аддзелаў, неахайна адзначаюцца паступаючыя адказы ў рэгістрацыйных картках. Гэта заблытвае і аслабляе адпаведны кантроль быстроты прахаджэння скарг і рэагавання на іх.

У Аддзел школ і навукі ў 1936 г. паступіла 392 скаргі, рэагавана на 270, без рэагавання асталася 72.

У 1937 годзе паступіла 142, адказ дадзен на 22 скаргі, не рэагавана на 120 заяў.

У Промаддзел за першае паўгоддзе 1937 года паступіла 223 скаргі, адказ дадзен на 114, асталася без рэагавання 109.

Аддзел друку. За першае паўгоддзе 1937 года паступіла 180 скарг, рэагавана на 121, без рэагавання асталася 59.

Аддзел прапаганды і агітацыі. За 1937 год паступіла 115 скарг, адказ дадзен на 74, не рэагавана на 41.

Культасветаддзел. За 1937 год паступіла 81 скарга, разгледжана 57, без рэагавання асталася 24.

Рэзізійная камісія адзначае нездавальняючую пастаноўку ўчоту і рэгістрацыі паступаючых скарг і заяў; недапушчальную запяжку ў рэагаванні на заявы і скаргі, у асаблівасці з боку Совецка-гандлёвага аддзела і Аддзела школ.

Для характарыстыкі прывяду некалькі фактаў. Па Аддзелу школ. Заява гр-на Мельнікава аб нядобрым стане Інстытута нацменшасцей, атрыманая з ЦК ВКП(б) 31 студзеня гэтага года, паслана аддзелу школ таго-ж чысла. Толькі пасля чатырох напамінанняў ЦК ВКП(б), 28 мая, г. зн. праз чатыры месяцы, паслан адказ.

Заява тав. Юнжынскага аб фактах здзеквання з яго дырэктарам школы Праздовым, атрыманая ад «Правды» 8 кастрычніка 1936 года, паслана ў Аддзел школ 9 кастрычніка. Адказ дадзен толькі 14 сакавіка гэтага года.

Па Совецка-гандлёваму аддзелу. Заява гр-на Грабоўскага (Полацк) аб валакіце па разгляду скарг у Цэнтральным Выканаўчым Камітэце Беларусі, атрыманая 13 студзеня, у той-жа дзень паслана ў аддзел ЦК. Да гэтага дня ніякага адказу няма.

Заява гр-на Варакасы, з указаннем кампраметуючых фактаў на дырэктара Калоніі псіхічных хвароб т. Белазірскага, атрыманая 15 сакавіка, паслана ў аддзел 17 сакавіка. Адказ дагэтуль не дадзен.

Па Промаддзелу. Заява гр-на Калоніч аб агіднасцях на торфазодзе «Гарадзянскі мох» (паступіла 27 лютага) паслана ў аддзел 28 лютага. Адказ не дадзен.

Рэвізійная камісія адзначае нерэагаванне на пэлы рад заяў у результаце дрэннай пастаноўкі ўчоту і слабай праверкі з боку загадчыкаў аддзелаў прахаджэння паступаючых у аддзел скарг і заяў.

Значна лепш пастаўлена справа ўчоту і рэагавання на заявы і скаргі сакратарыята сакратароў ЦК.

Адзначаем таксама неахайныя адносіны да хавання партдакументаў у некаторых аддзелах.

Пры праверцы выявілася, што ў раду інструктароў некаторых аддзелаў — Культасветаддзела, Аддзела школ — партдакументы ляжаць у адкрытых скрынках, прычым рад інструктароў, пайшоўшы з работы, пакідаюць скрынкі з сакрэтнымі дакументамі незакрытымі. Больш таго, дзверы пакояў, у якіх яны працуюць, не зачыняюцца.

Рэвізійная камісія адзначае, што работа большасці рэвізійных камісій РК КП(б)Б да гэтага часу пастаўлена нездавальняюча.

За тры гады, згодна прысланых актаў, праводзіла рэвізію больш ці менш рэгулярна толькі нязначная частка раённых рэзізійных камісій, да якіх адносяцца рагачоўская раённая камісія, асвейская, сіроцінская, чэрвеньская і інш. Пераважная частка рэвізійных камісій праводзіла за ўвесь час па адной-дзве рэвізіі і то назярхоўна.

Асабліва зварачае на сябе ўвагу адсутнасць рэвізіі і праверкі работы апарата райкомаў партыі.

Неабходна ўказаць на зусім слабую дапамогу раённым рэвізійным камісіям з боку Цэнтральнай рэвізійнай камісіі. За справаздачны перыяд былі заслуханы чатыры даклады аб рабоце рэзізійных камісій. За 1936 год не было праведзена праверкі работы раённых камісій.

Выступленне тав. Чарнышова

(САКРАТАР ЛЕПЕЛЬСКАГА АКРУГКОМА КП(б)Б)

Не гледзячы на кожні ворага, мы да свайго XVI з'езда КП(б)Б прышлі з вялізарнымі дасягненнямі, здабытымі дзякуючы кожнадзеннаму кіраўніцтву, дапамогі і ўвазе з боку сталінскага Цэнтральнага Камітэта і нашага правадыра таварыша Сталіна.

Рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) поўнасцю і цалкам адносяцца да ЦК КП(б)Б і да ўсёй беларускай партыйнай арганізацыі. Я-б не сказаў, што тав. Гікало мала або дрэнна папрацаваў у нас у КП(б)Б. Але тыя поспехі, тыя дасягненні, якія мы мелі на гаспадарчым, на культурных франтах, прывялі да пэўнага самасупакаення і мы праглядзелі такіх зорагаў, як Бенек, Дзякаў, Убарэвіч і інш.

Таварышы, аб Галадзеду таксама былі сігналы. Хіба-ж ён не ставіў пытанне аб адмаўленні ролі партыі пры калектывізацыі? Ставіў на Менскім партыйным актыве, на Пленуме ЦК КП(б)Б. Асобныя таварышы выступалі, але рэакага адпору яму не далі.

Ці вазьміце папытку Галадзеда адразу-ж пасля ад'езду Гікало паставіць пытанне аб расколе ў КП(б)Б. Гэта-ж факт.

Апрача таго, якія былі адносіны Галадзеда да раёнаў? Не сакрэт, калі ў раёне сядзеў чалавек, які не спадабаўся Галадзеду, па любому пытанню пры звяртанні ў Саўнарком, атрымліваў адмоўны адказ. Галадзед па сутнасці гробіў раёны.

Я хачу сказаць некалькі слоў наконт выступлення тав. Шусціна — упаўнаважанага Камісіі Партыйнага Кантроля. Я лічу, што тав. Шусцін выступіў не так, як трэба была яму выступіць.

Па-мойму заява тав. Шаранговіча аб тым, што акругі не сталі тым, чым павінны быць, правільна. Я новы работнік у акрузе, але я прама скажу, што не хацелася мне ісці ў акругу. Чаму мне не хацелася ісці ў акругу? Таму што з акругамі не лічыліся. Вось гэта я на сабе адчуваў. Вазьміце насенную ссуду, вазьміце другое гаспадарчае мерапрыемства, усё праходзіць праз раёны. Зразумела, нельга адрывацца ад раёнаў, але як з акругай быць? Разам з акругай вырашаць эканамічныя і палітычныя пытанні неабходна. Умацаваць акругу работнікамі неабходна. Я прама скажу, што пры ўкамплектаванні акруг работнікамі гэта справа не бралася ў разлік.

Бязлітасна выкарчоўваючы, выкрываючы ворагаў, бязлітасна распраўляючыся з імі, выконваючы ўказанні вялікага Сталіна, наша беларуская партарганізацыя ў бліжэйшы час ліквідуе вынікі шкодніцтва — пойдзе да новых перамог комунізма.

Выступленне тав. Каца

(САКРАТАР СЕННЕНСКАГА РК КП(б)Б)

Таварышы, ценявыя бакі нашых гаспадарчых поспехаў, аб якіх гаварыў таварыш Сталін, асабліва мелі месца ў нашай КП(б)Б. Тут мы не толькі мелі бесклапотнасць, але ў некаторых выпадках — прамое патрымманне класавых ворагаў, якія арудавалі на працягу раду год у Беларусі.

Таварышы, я працую ў Сенненскай арганізацыі, дзе на працягу 2—3 год арудаваў вораг народу Ленцпер. Аб гэтым Ленцнеру ведалі, як аб асабістым сакратару Іудушкі-Троцкага. Усё-ж контрэволюцыянера Ленцнера пасылаюць у буйнейшы раён Беларусі, давяраюць яму бескантрольна кіраўніцтва гэтым раёнам.

Многія комуністы сігналізавалі аб контррэволюцыйных справах Ленцнера. Але што атрымалася? ЦК КП(б)Б не раз пасылаў камісіі для праверкі сігналаў комуністаў, выязджалі туды, у прыватнасці, Глезераў, які зараз працуе ў НК Юстыцыі, і рад іншых адказных работнікаў цэнтра. Вывады былі кожны раз такія, што комуністы, узнімаўшыя пытанне аб контррэволюцыйнай рабоце Ленцнера, абвінчаліся сабатажнікамі, склочнікамі, што яны, моў, падрываюць аўтарытэт Ленцнера. Я думаю, што бюро ЦК трэба будзе праверыць ці не выпадкова вытаравджвалі Ленцнера тыя людзі, якія выязджалі ў Сянно праязраць сігналы комуністаў.

Спынюся яшчэ на такім пытанні. Цэнтральны Камітэт КП(б)Б вынес рашэнне аб тым, каб умацаваць Сенненскі раён кадрамі. Пасля рашэння бюро ЦК КП(б)Б, сельскагаспадарчым і іншымі аддзеламі ЦК былі прысланы да нас на работу Чыкуноў — дырэктарам МТС, зараз выкрыты трацкіст, Літвінаў—загалчык райфа—выключаны зараз з партыі, як трацкіст, Юшкоў — трацкіст. Я лічу, што гэта не было выпадковай справай, што трэба паглядзець, чаму так несур'ёзна падыходзілі к падбору кадраў.

Цяпер аб шкодніцкай рабоце па лініі сельскай гаспадаркі. Раённы камітэт партыі выкрыў шкодніцкую работу ў МТС. Гэта работа праводзілася дырэктарам МТС Чыкуновым. Мы аб гэтым паставілі пытанне ў сельгасаддзеле ЦК, прыкладна, яшчэ ў лістападзе. Чамусьці гэты матэрыял з канкрэтнымі данымі і фактамі марынаваўся ў сельгасаддзеле ЦК чатыры месяцы і толькі пасля чатырох звяткоў к Картукову з маім пытаннем аб тым, чаму гэты матэрыял марынуецца, пытанне аб ворагу народу было разабрана.

Таварышы, тут гаварылі аб шкодніцтве па лініі Наркамзема і Наркомасветы. Мне здаецца, што няма ніякай пакаставы абмяжоўвацца толькі гэтымі двума наркаматамі. Трэба добра празерыць і апарат Наркамфіна.

Спынюся яшчэ на адным пытанні. Я думаю, што ўжо час паставіць пытанне аб большай увазе к раённым цэнтрам. Галадзед свядома зрываў гэту справу. Мне здаецца, што пытанне аб культуры раённага цэнтра мае вельмі вялікае значэнне і трэба гэтай справе надаць вялікае значэнне.

Выступленне тав. Аўгустайціса

Таварышы, недахопы, ускрытыя рашэннем Пленума Цэнтральнага Камітэта нашай партыі, у дакладзе і заключным слове таварыша Сталіна, якія адносяцца да партыйных арганізацый, не ў меншай, а ў большай ступені адносяцца да работы ленінскага комсамола, у прыватнасці да работы комсамола Беларусі. Тая крытыка, якая была на сходах партыйнага актыва і на раённых канферэнцыях, якая адносіцца да работы комсамола Беларусі і яго кіраўніцтва, цалкам правільная, бо ў нас у комсамоле больш, чым у партыйных арганізацыях, парушалася ўнутрысаюзная дэмакратыя, папіраліся законныя правы комсамольцаў, доўгі час існавала практыка назначэнства і каптацыі, не было крытыкі і самакрытыкі недахопаў работы.

З часу XI з'езда комсамола Беларусі за паўтара года, у склад ЦК было каптавана тры чалавекі. Але горш за ўсё тое, што па прыкладу ЦК ЛКСМБ пайшлі камітэты раённыя, гарадскія, а таксама первічныя арганізацыі комсамола. Так, напрыклад, у Магілеўскай комсамольскай арганізацыі было каптавана 6 чалавек у склад бюро гаркома.

Аб гэтых фактах можна было-б газарыць вельмі многа і спіс прадоўжыць значна больш. Да чаго прывялі гэтыя буйнейшыя арганізацыйныя недахопы? Гэтыя буйнейшыя арганізацыйныя недахопы і нездавальняючы стан палітычнай работы ў нас у арганізацыі, а таксама грубае парушэнне асноў статута нашага саюза, адсутнасць належнай пільнасці, недастатковае разгортванне крытыкі і самакрытыкі, зусім нездавальняючы падыход да вывучэння людзей пры іх вылучэнні на работу — аблегчылі пранікненне ў асобныя комсамольскія арганізацыі замаскіраваных трацкісцка-бухарынскіх, нацыянал-фашысцкіх і іншых контррэволюцыйных элементаў. Наяўнасць палітычнай бясклопатнасці і парушэнне статута саюза ў арганізацыях прывялі да засмечання ворагамі народу комсамольскага дружу і палага раду нашых комсамольскіх арганізацый, асабліва ў навучальных установах.

Вось чаму зусім правільнай была крытыка недахопаў ЦК комсамола і комсамольскіх арганізацый з боку дэлегатаў з'езда, а таксама зусім правільнай была ацэнка работы комсамола Беларусі, зробленая ў справаздачным дакладзе тав. Шаранговіча.

Далей, трэба сказаць аб нездазальняючай рабоце і кіраўніцтва ЦК комсамола, а таксама ўсіх комсамольскіх арганізацый у справе выхавання комсамольцаў і моладзі. Комсамольскія кіраўнікі, у тым ліку Цэнтральны Камітэт комсамола Беларусі захапіліся колькасным ахопам комсамольскіх арганізацый, гурткамі па вывучэнню гісторыі партыі і бягучай палітыкі. Разам з тым, комсамольскія арганізацыі, у тым ліку і ЦК комсамола, мала ўвагі аддавалі якасці вучобы ў гэтых гуртках. Мы не змаглі забяспечыць комсамольскія палітшколы добрымі прапагандыстамі, не змаглі падняць якасць вучобы комсамольцаў.

Дапамога партыйных арганізацый комсамолу ў такой важнейшай справе, як прапагандысцкая работа, была недастатковай. Многія раённыя камітэты партыі вылучылі комуністаў кіраўнікамі комсамольскіх палітшкол. Калі ўзяць Мазырскую акругу, то з вылучаных 78 комуністаў-прапагандыстаў, асталася прапаваць у комсамольскіх гуртках толькі 42 комуністы. У Слуцкай акрузе, дзе на 125 гурткоў было вылучана на прапагандысцкую работу 60 комуністаў, асталася толькі 30. Пры гэтым асобныя комуністы часта фармальна адносяцца да сваіх абавязкаў. Я не буду газарыць аб радавых комуністах, я прывяду вам факт, як кіраваў гурткам хоць-бы намеснік старшыні полацкага акрвыканкома тав. Нісневіч. Ён стаў чытаць у гуртку Сталінскую Канстытуцыю. Пасля таго, як Сталінская Канстытуцыя была прачытана комсамольцамі і патрэбна было прыступіць да вывучэння гісторыі партыі, тав. Нісневіч замест гэтага пачаў у гуртку вывучаць уласныя пастановы акрвыканкома. Такім чынам, былі прапрапаваны ў гуртку: зытворчы план акрвыканкома, пастанова аб вывазцы ўгнаення, пастанова аб мінеральных угнаеннях і т. д.

У гэтай-жа Полацкай арганізацыі начальнік станцыі, вылучаны прапагандыстам, замест таго, каб заняцца вывучэннем гісторыі партыі ў гуртку, стаў вывучаць загады, выдаваемыя ім па станцыі.

Разам з тым, я павінен з трыбуны XVI з'езда партыі заявіць, што гэта ні ў якай меры не знімае адказнасці за кіраўніцтва палітычнай вучобай і прапагандысцкай работай ЦК комсамола і яго сакратароў.

Таварышы, мы зараз рыхтуемся да выбараў у советы па новай Сталінскай Канстытуцыі. Прадстаячая наша работа павінна зводзіцца да таго, каб падрыхтаваць комсамол да гэтых выбараў у советы, з тым, каб комсамол стаў сапраўдным памочнікам партыі ў гэтай справе. Для гэтага комсамольская арганізацыя павінна будзе перабудаваць усю сваю работу.

Я павінен вам, таварышы, сказаць, наконт падбору кадраў. Хоць мы дрэнна падбіраем нашы комсамольскія кадры, але ўсё-ж за апошнія гады кадры сакратароў райкомаў комсамола сталі ўстойлівымі. У нас ёсць сакратары комсамольскіх арганізацый, якія працуюць па 4—5 год, а некаторыя і па 7—8 год. Гэта гаворыць, што кадры ў комсамоле сталі ўстойлівымі. Але справа ў тым, што нам зараз патрэбна вырасці за кошт новых — маладых кадраў. А мы не вылучылі ў комсамоле новых маладых кадраў.

Я заканчваю і хачу сказаць, што хоць мы маем цэлы рад недахопаў у рабоце нашых комсамольскіх арганізацый, у комсамоле Беларусі; я павінен XVI з'езду КП(б)Б сказаць аб тым, што наша комсамольская арганізацыя Беларусі прышла да гэтага з'езда адзінай, маналітнай, згуртаванай вакол нашай большэвіцкай партыі, вакол нашага праваадыра народу—таварыша Сталіна і пад кіраўніцтвам Цэнтральнага Камітэта КП(б)Б выконвае рашэнні ЦК ВКП(б), ідзе да выбараў у советы адзінай, маналітнай і буйнай сілай, якая аказа вялікую дапамогу партыі ў правядзенні выбараў у советы.

Выступленне тав. Рубінштэйна

(ЗАГ. АКПО ЦК КП(б)Б)

Таварышы, тры месяцы аддзяляюць нас ад Лютаўскага Пленума Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), ад гістарычнага даклада і заключнага слова таварыша Сталіна. Гэтыя тры месяцы характэрны ў жыцці ўсёй ВКП(б) і нашай партыйнай арганізацыі небывалым уздымам актыўнасці партыйных мас, насычанасцю і поўнакроўнасцю партыйнага жыцця.

Шырокая крытыка і самакрытыка, якая была разгорнута ў часе выбараў парторганаў, з усёй шырынёй ускрыла, да чаго прыводзіць забыццё партыйна-арганізацыйнай і партыйна-палітычнай работы. Адсюль перад нашай партыйнай арганізацыяй стаіць баявая задача: ва што-б там ні стала ўзняць партыйна-арганізацыйную і партыйна-палітычную работу, бо нельга ўсур'ёз гаварыць аб павышэнні рэволюцыйнай пільнасці, калі партыйна-арганізацыйная, партыйна-палітычная работы знаходзяцца ў загоне.

Нельга, вяхома, сказаць, што мы ў гэтай галіне нічога не зрабілі. Перыяд пасля Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), выбары кіруючых партыйных органаў, бясспрэчна, знамянуюць сабой значны крок у справе разгортвання партыйна-палітычнай работы. Аднак, гэта толькі першы крок. Трэба прама сказаць, што да справы практычнага ажыццяўлення рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК пчыльна мы яшчэ не падышлі.

Мы маем 1.168 сакратароў партыйных камітэтаў і парторгаў, якія да гэтых выбараў не былі яшчэ сакратарамі і парторгамі. Гэта значыць, што больш паловы сакратароў парткомаў і парторгаў — па свайму складу дасканалыя, праверанымі большэвікі—прышлі да кіруючай партыйнай работы толькі цяпер. Іх толькі цяпер вылучыла партыйная маса. Гэта значыць, што яны не маюць вопыту кіруючай партыйнай работы. Гэта — кадры, над якімі трэба сур'ёзна працаваць, якіх трэба выхоўваць, якімі трэба кіраваць. І калі мы хочам сур'ёзна ўзяцца за ажыццяўленне рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК, трэба сур'ёзна заняцца гэтымі кадрамі, дапамагчы ім ажыццяўляць гэтыя рашэнні.

Што ў нас атрымліваецца з сакратарамі раённых камітэтаў партыі? Мы ў часе выбараў вылучылі ў якасці першых сакратароў 13 чалавек, апрача гэтага 5 чалавек мы вылучылі з другіх сакратароў першымі сакратарамі, 23 чалавека выбраны другімі сакратарамі і 15 чалавек нанава выбраны намеснікамі сакратароў. Такім чынам, 56 чалавек кіруючых раённых работнікаў вылучаны зараз на самастойную партыйную работу. Гэта таксама праверанымі большэвіцкія кадры, якія вылучаны зараз у працэсе разгортвання найшырэйшай крытыкі, у працэсе выключна сур'ёзнай большэвіцкай праверкі людзей.

Адсюль, таварышы, задача перад раённымі камітэтамі партыі неадкладна аказаць дапамогу пярвічным партыйным арганізацыям, парторгам, сакратарам парткомаў у правядзенні рашэнняў Лютаўскага Пленума: прычым, дапамагаць канкрэтна, не ў парадку пастаноўкі агульных пытанняў, а ў парадку канкрэтнага кіраўніцтва, канкрэтнай дапамогі ў выкананні ўказанняў таварыша Сталіна. Такая-ж баявая задача стаіць і перад Цэнтральным Камітэтам партыі. Сёння ЦК не можа абмяжоўвацца агульнымі рашэннямі. ЦК павінен канкрэтна дапамагаць і гэтым новым кадрам і сакратарам раённых камітэтаў партыі, якія ўжо даўно працуюць.

Апарат АКПО асноўнай, цэнтральнай, рашаючай задачай павінен паставіць дапамогу раённым камітэтам у іх практычнай рабоце па рэалізацыі рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК. Трэба арганізаваць абмен вопытам партыйнай работы, трэба ўзмацніць кіраўніцтва і інструктаванне раённых камітэтаў партыі. Я думаю, што тая крытыка з боку дэлегатаў з'езда будзе ўлічана не толькі мной, як загадчыкам аддзелам ЦК, але і тым інструктарскім апаратам, які прысутнічае на з'езде, які павінен зрабіць з гэтай крытыкі неабходныя практычныя вывады.

У сувязі з перабудовай работы мне хацелася-б паставіць адно пытанне, агульнае для ўсіх аддзелаў Цэнтральнага Камітэта.

Трэба прама сказаць, што нельга і няправільна будзе ставіць пытанне такім чынам, што адзін Аддзел кіруючых партыйных органаў займаецца і павінен займацца партыйна-палітычнай і партыйна-арганізацыйнай работай. Зусім зразумела і натуральна, што аднаму аддзелу ніколі не пад сілу падняць гэту вялікую галіну работы. Усе аддзелы ЦК КП(б)Б павінны займацца партыйнай работай — і Сельгасаддзел, і Промаддзел, і Соўгандальаддзел, і Аддзел культуры.

Трэба, каб загалчык аддзелам не сам вылумваў пытанні і праблемы, якія стаяць перад аддзелам, каб сакратары ЦК давалі канкрэтныя практычныя ўказанні ў яго рабоце. Я думаю, што калі аддзелы ЦК перабудуюць сваю работу, а сакратары ЦК зробяць вывады з шырокай крытыкі, якая была разгорнута на з'ездзе, тады мы агульнымі сіламі забяспечым выкананне рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) у самы хутчэйшы час.

Пару заўваг наконт становішча, якое стварылася ў нашай партыйнай арганізацыі ў сувязі з ускрыццём ярых ворагаў народу — Бенека, Дзякава, Убарэвіча.

Як сапраўды магла здарыцца такая рэч, што гэтым варожым людзям—шпіёнам і дыверсантам—удалося на працягу працяжнага часу арудаваць у партыйнай арганізацыі, займацца шкодніцтвам, не будучы выкрытымі. Хіба не было сігналаў у ЦК аб гэтых справах? Сігналы былі. Былі сігналы аб кані, аб зніжэнні ўраджайнасці, аб парушэнні статута сельскагаспадарчай арцелі, а таксама аб парушэнні рэволюцыйнай законнасці.

Чым-жа вытлумачыць такое становішча, што пры ўсіх сігналах Бенеку ўдалося на працягу доўгага часу аставацца невыкрытым, весці сваю падрыўную работу на такім важнейшым участку, як сельская гаспадарка?

Бясспрэчна, таварышы, што асноўная і галоўная прычына ў тым, што ў ЦК партыі крытыка не была разгорнута. Была групоўшчына, сямейнасць, і гэта, што абсалютна бясспрэчна, і было скарыстана ворагамі народу для таго, каб весці падрыўную работу.

Я лічу, што наша сур'ёзная палітычная памылка заключаецца ў тым, што мы, члены ЦК, не падпраўлялі Бюро ЦК, не падпраўлялі сакратароў ЦК, не прымушалі іх ліквідаваць тую беспрынцыпнасць, якая існавала, не прымушалі іх пытанні, вострыя, прынцыповыя, даводзіць да канца.

Вазьму некалькі пытанняў, канкрэтных людзей. Я хачу спыніцца на пытанні пра Галадзеда і Чарвякова.

Трэба прама, з усёй рашучасцю сказаць, што Галадзед з'яўляецца яркім прадстаўніком правага апартунізма ў нас, у КП(б)Б. Гэта чалавек, які на працягу ўсяго перыяду часу яго прабывання ў КП(б)Б паслядоўна, да канца праводзіў праваапартуністычную лінію ў тэорыі і на практыцы.

Дазвольце для таго каб не быць галаслоўным, звярнуцца да дакументаў. Дакументы — вельмі пераканаўчая рэч, супроць іх не папрэш.

Вось у мяне дакумент Горацкай 14-й партыйнай канферэнцыі ад 5—6 сакавіка 1926 г., як ацэньваў ён пытанне аб Нэпе на гэтай канферэнцыі? Вось яго выказванне: «Нашы затрудненні закладзены ў адсталасці сусветнай рэволюцыі. Вось чаму мы павінны ў мэтах соцыялістычнага будаўніцтва перайсці да НЭП'а і харчпадатку, як сродку падняцця сельскай гаспадаркі. У нас не пролетарская рэволюцыя, а дробнабуржуазная атрымалася, у сувязі з гэтым адступленнем».

Я думаю, што ўсе гэтыя і рад іншых дакументаў выдаюць Галадзеда з галавой.

Дазвольце некалькі спыніцца на выступленні Чарвякова.

Калі адкінуць усе прыгожыя словы, на якія вялікі майстар Чарвякоў, а ўзяць сутнасць яго выступлення, то атрымліваецца так: «я, моў, Чарвякоў, на розных этапах барацьбы нашай партыі дапусціў некаторыя памылкі праваапартуністычнага і нацыянал-апартуністычнага характару. Гэтыя памылкі я ў сваёй далейшай рабоце выправіў. Але мне выпала такая доля, што на кожным з'ездзе і на кожным сходзе я павінен прызнавацца. Ці не дастаткова мне прызнавацца?

Вось лейтматыў выступлення Чарвякова. Ці верна гэта? Ці так справа абстаіць у сапраўднасці, ці не так? Я глыбока пераконан, што не так.

На мой погляд, Чарвякоў з'яўляўся ідэйным натхніцелем і кіраўніком нацыянал-апартуністычнага ўхілу ў КП(б)Б. Паўтараю, не асобныя памылкі, а Чарвякоў з'яўляўся натхніцелем і кіраўніком гэтага нацыянал-апартуністычнага ўхілу ў КП(б)Б.

Зрабіўшы тэарэтычную прадпасылку аб тым, што Кастрычніцкая рэволюцыя — дробнабуржуазная, ён зрабіў практычны вывад, што трэба разгарнуць хутары, трэба разгарнуць магутных гаспадароў.

Гэта дастаткова ясна гаворыць аб тым, што па пытанню хутарызацыі сельскай гаспадаркі, насаджэння кулакоў ініцыятарам з'яўляўся сам Галадзед.

Вось як абстаіць пытанне аб правым апартунізме Галадзеда.

У 1927 годзе Галадзед ставіць пытанне аб шляхах развіцця нашай Беларусі. У якім напрамку павінна развівацца гаспадарка Беларусі? Так пастаўлена пытанне Галадзедам. І ён дае адказ, які выцякае з усіх яго праваапартуністычных прадпасылак. Ён гаворыць:

«БССР да гэтай пары з'яўляецца амаль выключна сельскагаспадарчай краінай. Вядома, пры такім становішчы нельга ставіць перад сабой задачу аб пераводзе на працягу бліжэйшых год нашай краіны з аграрнай у індустрыяльна-аграрную. Мы павінны ставіць сабе больш скромную задачу — ператварыць БССР у аграрна-прамысловую краіну».

Вось вам лінія развіцця гаспадаркі Беларусі. На сённешнім фоне, калі ўдзельная вага прамысловасці ў народнай гаспадарцы Беларусі складае 73 проц., г. зн. калі Беларусь з'яўляецца высокаразвітай прамыслова-аграрнай краінай, лінія Галадзеда на развіццё гаспадаркі выдае яго з галавой, выдае яго як правага апартуніста, выдае яго як махровага правага, які ставіў сваёй канкрэтнай задачай аграрызацыю БССР.

Я думаю, што ўсе гэтыя і рад іншых дакументаў выдаюць Галадзеда з галавой.

Дазвольце некалькі спыніцца на выступленні Чарвякова.

Калі адкінуць усе прыгожыя словы, на якія вялікі майстар Чарвякоў, а ўзяць сутнасць яго выступлення, то атрымліваецца так: «я, моў, Чарвякоў, на розных этапах барацьбы нашай партыі дапусціў некаторыя памылкі праваапартуністычнага і нацыянал-апартуністычнага характару. Гэтыя памылкі я ў сваёй далейшай рабоце выправіў. Але мне выпала такая доля, што на кожным з'ездзе і на кожным сходзе я павінен прызнавацца. Ці не дастаткова мне прызнавацца?

Вось лейтматыў выступлення Чарвякова. Ці верна гэта? Ці так справа абстаіць у сапраўднасці, ці не так? Я глыбока пераконан, што не так.

На мой погляд, Чарвякоў з'яўляўся ідэйным натхніцелем і кіраўніком нацыянал-апартуністычнага ўхілу ў КП(б)Б. Паўтараю, не асобныя памылкі, а Чарвякоў з'яўляўся натхніцелем і кіраўніком гэтага нацыянал-апартуністычнага ўхілу ў КП(б)Б.

Мы маем дакументы, якія характарызуюць Чарвякова як кіраўніка нацдэмаўскага руху.

Вось паказанні Ігнатоўскага. Ігнатоўскі гаворыць, што «наогул кажучы, можна сказаць, што ў колах беларускай інтэлігенцыі панаваў погляд адносна Чарвякова як на апору беларускага нацыяналістычнага руху».

Не мы, а самі нацдэмы, якімі ён кіраваў і якіх ён арганізоўваў, самі характарызуюць яго, як кіраўніка гэтага контррэволюцыйнага нацдэмаўскага руху ў Беларусі; а ён, бачыце, гаворыць аб тым, што рабіў толькі асобныя памылкі.

Як-жа, я пытаю, пасля ўсяго гэтага Чарвякоў гаворыць, што трэба крытыкаваць і самакрытыкаваць; і замест таго, каб пайсці і сказаць, што так справа абстаяла, раскрыць карты, навучыць на гэтым партыйную арганізацыю, ён выкручваецца байкамі адносна асобных памылак, у той час як, згодна паказанняў сведак, сам Чарвякоў з'яўляўся ідэйным правадыром групы Ігнатоўскага — гэтай шпіёнскай арганізацыі. І не выпадкова, што арганізацыя БКА была прынята ў КП(б)Б.

Я канчаю. Наша партыя ачысцілася і ачышчаецца ад варожых — шпіёнскіх, дыверсанцкіх — элементаў. Наша партыя, расстраляўшы гэтых гадаў, — Убарэвіча, Тухачэўскага, выкрыўшы варожых людзей у нас, у КП(б)Б, стала моцнай, намнога больш моцнай. І наша задача сёння, улічыўшы памылкі, якія ёсць у нас, у КП(б)Б, як у ЦК, так і ў асобных кіраўнікоў, ісці далей, гэта значыць да канца, не зважаючы на асобы, выкрываць і выкарчоўваць варожыя элементы. Павышаючы рэволюцыйную пільнасць, ажыццяўляючы рашэнне Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), наша партыя пойдзе да новых, яшчэ большых перамог.

XVI З'ЕЗД КП(б)Б

СПРЭЧКІ ПА СПРАВАЗДАЧНАМУ ДАКЛАДУ САКРАТАРА ЦК КП(б)Б тав. В. Ф. ШАРАНГОВІЧА

Выступленне тав. Літвіна

(САКРАТАР МЕНСКАГА ГАРКОМА)

Таварышы, няма ніякага сумнення ў тым, што КП(б)Б пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) і таварыша Сталіна дабілася раду буйнейшых поспехаў ва ўсіх галінах партыйна-палітычнай работы і на ўсіх участках нашага сацыялістычнага будаўніцтва. Няма таксама ніякага сумнення і ў тым, што КП(б)Б за справаздачны перыяд прарабіла немалую работу па разгрому, выкарчоўванню ворагаў народу, трацкісцкіх, зіноўеўскіх, бухарынскіх і ўсякіх іншых нацыянал-фашысцкіх бандытаў. Але разам з тым нам пасля Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), даклада і заключнага слова таварыша Сталіна стала зусім відавочным, як мы, з прычыны ідыёцкай хваробы — бясклопатнасці, дрэнна працавалі, дапускалі шмат памылак, якія каштавалі нам дорага.

Ворагі народу Розенблюм, Бенек, Дзякаў, Браўковіч і іншыя працавалі ў Менскай партыйнай арганізацыі і не былі своечасова выкрыты гаркомам. Усё гэта з'яўляецца зынікам выключна дрэннай работы Менскага гаркома партыі, адрыву яго кіраўнікоў ад партыйных мас. Вось чаму, таварышы, і Менская партыйная канферэнцыя па зартасці аценіла гэту работу.

Я хацеў-бы, таварышы, спыніцца на пытаннях аб недахопах у рабоце апарата ЦК партыі, пытаннях ўвагі гораду. Пачну з работы аддзела кіруючых партыйных органаў. Мне здаецца, што асноўным дарокам у рабоце аддзела кіруючых партыйных органаў з'яўляецца тое, што ён займаўся галоўным чынам канцылярска-рэвізорскімі функцыямі і гастралёрскімі налётамі для таго, каб дастаць якія-небудзь весткі і факты, неабходныя для даклада і для справаздачы. Сістэматычнай дапамогі ў рабоце, пастаяннай, штодзённай работы, выхоўваючай партыйную арганізацыю, не было. Ні разу нават мы тут, у гаркоме, у гарадскіх партыйных арганізацыях не бачылі загадчыка АКПО газ. Рубінштэйна ні інструктароў АКПО, каб яны з'явіліся з мэтай аказаць дапамогу ў справе выхавання і вырошчвання партыйных кадраў.

Некалькі слоў аб партыйнай прапагандзе і агітацыі. У нас, у Менскім гаркоме, па прыкладу аддзела партыйнай прапаганды і агітацыі ЦК КП(б)Б, гэты важнейшы ўчастак партыйнай работы быў самым запушчаным участкам. Трэба тут, на з'езде, рашуча падкрэсліць, што ва ўсёй сістэме партыйнай прапаганды ў нас, у Менску, ёсць буйнейшыя недахопы, якія былі ўказаны таварышам Сталіным у пісьме аб падручніку гісторыі ВКП(б).

Асноўны недахоп нашай прапагандысцкай работы заключаецца ў тым, што яна часта вядзецца схаластычна, адарвана ад бягучых і істотных баявых задач партыі.

Буйнейшым недахопам у рабоце партыйнай прапаганды з'яўляецца і тое, што гаркомы і райкомы не здолелі наладзіць сістэматычную вучобу і работу па павышэнню ідэйна-палітычнага ўзроўню кіруючага партыйнага актыва.

Якое становішча ў нас было ў Менску з палітычнай агітацыяй? Уся работа па палітычнай агітацыі зводзілася да правядзення масавых кампаній, да пасылкі дакладчыкаў на прадпрыемствы і ўстановы ў сувязі з якім-небудзь святам ці падзеяй у жыцці краіны ці ў міжнародным становішчы. Кадраў агітатараў з членаў партыі, непасрэдна працуючых у дадзенай пярвічнай арганізацыі, у нас не было і зараз іх мала. Такі важнейшы ўчастак, як палітычная работа ў інтэрнатах, зусім недаапаньваецца пярэічнымі арганізацыямі, райкомамі і гаркомам партыі, а іменна тулы трэба накіраваць агітатараў у першую чаргу, бо, як паказалі факты, сюды іменна і накіроўвае сваю ўвагу класавы вораг.

Якія агульныя вызады трэба зрабіць па стану палітычнай агітацыі? На маю думку, таварышы, ЦК нездавальняюча кіраваў справай палітычнай агітацыі. У Менску мы таксама да гэтага часу не стварылі і не вырасцілі актыва і кадраў; зусім мала зрабілі ў справе абучэння, выхавання рабочых. Мы не дабіліся яшчэ ахопу найшырэйшых мас працоўных горада і вёскі палітычнай агітацыяй. Мы, таварышы, яшчэ не дабіліся дзейснасці нашай палітычнай агітацыі з пункту гледжання ўчоту і рэагавання на настрої і запросы прапоўных.

Рашэнні Пленума ЦК ВКП(б), Сталінская Канстытуцыя і налыходзячыя выбары ў саветы патрабуюць ад нас рашучага павароту ў старану арганізацыі нашай палітычнай агітацыі, якою мы павінны ахапіць не толькі арганізаваных рабочых, але і ўсе слаі насельніцтва. Без гэтага мы не ўзначалім найвялікшага гістарычнага павароту, які адбываецца ў жыцці нашай краіны.

Пару слоў аб кіраўніцтве ЦК прамысловасцю і стаханаўскім рухам.

Прамаддзел ЦК фактычна ўвесь час з'яўляўся прыдаткам да гаспадарчых наркаматаў. Замест арганізацыі партыйна-палітычнай работы на прадпрыемствах, прамаддзел ЦК займаўся снабжэннем матарыялаў, ды і то больш абяцаў рабіць, чым рабіў на самай справе. Мы ні разу не атрымалі канкрэтных указанняў прамаддзела аб пастаноўцы партыйнай работы, аб лепшых вопытах і ўзорах арганізацыі стаханаўскага руху, аб мерапрыемствах па паляпшэнню якасці прадукцыі. У гэтых пытаннях, таварышы, пераважала кампанейшчына. У рэзультаце такой парочнай сістэмы кіраўніцтва мы маем за апошні час аслабленне кіраўніцтва стаханаўскім рухам, а асобныя нашы партыйныя работнікі, дрэнна ўсвоіўшыя рашэнні Пленума ЦК ВКП(б), шарахнуліся ў другую крайнасць,—адышлі ад кіраўніцтва гаспадарчымі пытаннямі, і ў рэзультаце мы маем вялікія прарывы ў пытаннях стаханаўскага руху.

Наша Менская партыйная арганізацыя вырасціла немалую колькасць стаханаўцаў. На сённешні дзень мы маем у Менску звыш 8.000 стаханаўцаў. Аднак трэба прызнаць, што і гарком і райкомы партыі аслабілі кіраўніцтва стаханаўскім рухам на прадпрыемствах.

Аб рабоце сельскагаспадарчага аддзела. На гэтым многія таварышы спыняліся. Мне хацелася тут толькі сказаць аб наступным. Гарком партыі, разумеецца, нясе вялікую адказнасць за засмечанасць парторганізацыі і апарата Наркамзема, ён праглядзеў шкоднікаў у гэтым апараце. Але сельскагаспадарчы аддзел, які падбіраў туды кадры кіруючых работнікаў, праявіў выключную слепату.

Сельскагаспадарчы аддзел ЦК і Бюро ПК у цэлым не прыслухоўваліся да сігналаў, якія паступалі і на Іванова, і на Бенека, і на інш., а гэтыя сігналы, таварышы, былі.

Наступнае пытанне, на якім я хачу спыніцца, гэта — увага гораду. Пленум ЦК партыі і таварыш Сталін спецыяльна падкрэслілі задачу павышэння ролі горада, як базы для вырошчвання большэвіцкіх кадраў, для ўмацавання і нашых сельскіх раёнаў. Трэба, таварышы, прама сказаць, што горад Менск, як сталіца БССР, не атрымаў належнай дапамогі і ўвагі ад ЦК і ў асаблівасці ад Саўнаркома. Наша гарадская гаспадарка знаходзіцца ў запушчаным стане. Бясспрэчна, што за такі стан нашага горада віноўны ў першую чаргу гарком і горсавет, якія грапавалі бюракратычна-канцылярскімі метадамі, былі адарваны ад масы. Але гэта не знімае адказнасці і з цэнтральных арганізацый.

Выступленне тав. Кургана

Таварышы, рашэнні Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), гістарычны даклад і заключнае слова таварыша **Сталіна** дапамаглі ўсім нам зразумець велізарную палітычную і практычную важнасць разгортвання партыйна-масазай і палітыка-выхаваўчай работы. Аднак, пытанне партыйна-палітычнай і палітыка-выхаваўчай работы, пытанне перабудовы не знайшлі яшчэ ў нашай рабоце сэйчаг вырашэння, пачынаючы ад ЦК і канчаючы нізавымі парторганамі.

Каб не быць галаслоўным, я хачу прывесці некалькі фактаў па рабоце аддзелаў ЦК. Прамыслова-транспартны аддзел ПК некалькі тыдняў таму назад паслаў свайго прадстаўніка, няштатнага інструктара ЦК т. Левінсона для абследвання некаторых пярвічных партарганізацый. Гэты прадстаўнік, прыехаўшы ад ЦК у нізавую партарганізацыю, замест таго, каб сабраць партком, пагазарыць з сакратаром парткома, паказаць як трэба арганізоўваць работу па далейшаму разгортванню стаханаўскага руху, праседзеў на Гомсельмашы, на заводзе імя Кірава на працягу цэлага тыдня і паехаў, нічога нам не сказаўшы. Партком да гэтага часу не ведае, якія рэзультаты, якія вывады зрабіў гэты прадстаўнік прамаддзела ЦК.

Да нас прыехаў тав. Тавакальян, намеснік загадчыка аддзела кіруючых парторганаў ЦК, каб праверыць якасць прыёму ў партыю. У нашай Гомельскай партарганізацыі за апошні час са становішчам прыёму ў партыю справа абстаіць выключна дрэнна. Рашэнне бюро ЦК па пытаннях прыёму ў партыю па Гомельскай партарганізацыі з'яўляецца зусім правільным. Аднак тав. Тавакальян не змог сабраць сакратароў парткомаў, парторгаў з тым, каб хаця-б пагазарыць з імі.

Па частцы нашай Гомельскай партарганізацыі. Мы таксама, пачынаючы ад бюро гаркома, апарата гаркома і нізавых партарганізацый, вельмі тугі на пад'ём у справе перабудовы. Аднак некаторыя крокі ўжо прадпрыняты па частцы перабудовы. Упершыню складзен план партыйна-палітычнай і масава-выхаваўчай работы. Гэты план абмяркоўваўся на шырокай нарадзе сакратароў парткомаў і парторгаў. Мы зараз на Гомельшчыне разгарнулі справаздачы сакратароў і парторгаў аб праробленай рабоце ў частцы выканання рашэнняў справаздачна-перавыбарчых партыйных сходаў перад партыйнымі масамі. Гарком партыі намеціў пэлы рад мерапрыемстваў па рабоце з новымі людзьмі, якія ў перыяд справаздачна-выбарчых партыйных сходаў прышлі да кіраўніцтва ўпершыню.

Безумоўна гэта яшчэ першыя крокі. Нам неабходна больш рашуча, больш энергічна ўзяцца за выкананне гістарычных указанняў правадыра нашай партыі таварыша Сталіна, рашэнняў Пленума ЦК, яшчэ больш ўзяць большэвіцкую пільнасць як асноўную зброю ў выкарчоўванні да канца ўсіх шпіёнаў і іншых ворагаў сопыялізма.

Я хачу ў некалькіх словах спыніцца на рабоце інструктароў гарадскіх і раённых камітэтаў партыі. 17-ты з'езд нашай партыі вызначыў ролю і задачы інструктара партыйнага апарата. Аднак па сутнасці інструктары, у прыватнасці ў Гомельскім камітэце партыі, не займаліся партыйна-палітычнай і масава-выхаваўчай работай, а былі на пабягушках, займаліся цякучкай. Гэта, таварышы, таму, што інструктарамі па сутнасці справы ніхто не кіраваў.

Тав. Рубінштэйн быў у Гомелі ў 1936 г. два разы. Аднак ён чамусьці лічыў ніжэй свайго гонару склікаць інструктароў, каб даведацца аб тым, як яны працуюць. Я лічу, што так праваўжацца ў далейшым не можа.

Дэлегацыя Гомельскай партарганізацыі на XVI з'ездзе КП(б)Б. Фото Вернер Б.

Выступленне тав. Варончанкі

(НАРКОМ АСВЕТЫ БССР)

Наша партыя за справаздачны перыяд, на аснове правільнага правядзення ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, дабілася значных поспехаў на фронце культурнага будаўніцтва. Аб іх падрабязна расказваў тав. Шаранговіч. Гэтыя поспехі велізарныя. Пры гэтым трэба ўлічыць, што гэтыя поспехі ўсёй КП(б)Б і кожнай партыйнай арганізацыі прыходзілася здабываць у жорсткай класавай барацьбе.

Таварыш Сталін праяўляе найвялікшую ўвагу да пытанняў культурнага будаўніцтва, комуністычнага выхавання дзяцей, ён праяўляе найвялікшыя клопаты аб нашым настаўніку. За справаздачны перыяд работы Цэнтральны Камітэт нашай партыі па ініцыятыве таварыша Сталіна прыняў важнейшыя рашэнні аб школе, аб настаўніку, рашэнні, якія падымаюць на небывалую вышыню нашу совецкую школу і настаўніцтва. У нас для выхавання дзяцей партыяй створаны ўсе ўмовы.

Мы маем выдатных энтузіястаў настаўнікаў, якія паказваюць узоры сапраўдных сацыялістычных адносін да сваёй работы. Мы маем значны рост паспяховасці нашых дзяцей. Не гавару ўжо аб велізарнай колькасці нашых выдатных дзіцячых талентаў. Асноўная маса настаўніцтва бязмежна аддана нашай партыі і таварышу Сталіну. Нашы дзеці высока цэняць найвялікшыя клопаты аб іх нашай партыі і асабіста таварыша **Сталіна**. Імя таварыша **Сталіна** для нашых дзяцей — сцяг іх шчаслівага, радаснага жыцця.

Але, таварышы, мы павінны на з'ездзе з усёй сур'ёзнасцю сказаць, што вораг, карыстаючыся нашай палітычнай бясклопатнасцю, многа нашкодзіў на культурным фронце. У Наркомасветы, ва ўсёй яго сістэме рад год арудвалі нацыянал-фашысты — Ігнатоўскі, Баліцкі, Дзякаў.

Дзякаў за час сваёй работы ў Наркомасветы правёў вялікую падрыўную работу. Яго шкодніцкая дзейнасць ішла, галоўным чынам, па лініі падрыхтоўкі кадраў. Дзякаў насадзіў у раёнах сваіх агентаў. Дзякаў, а да яго Чарнушэвіч і Ляшчынскі, фінансаваў шкоднікаў. Дастаткова сказаць, што ў іх быў асобны рахунак для раздачы розных сум сваім людзям.

Дзякавым былі арганізаваны атэстацыйныя камісіі, куды ім былі пасаджаны ворагі народу. Гэтым атэстацыйным камісіям была дадзена дырэктыва насадзіць свае контррэволюцыйныя кадры і адсеяць чэсных, адданых нам совецкіх настаўнікаў, якія прышлі ў рады настаўніцтва. 20 процантаў адсеянага настаўніцтва гэта — комсамольцы, якіх мы рыхтавалі, мабілізавалі на культурны фронт.

Мы зараз выпраўляем усе гэтыя шкодніцкія справы, мы скасоўваем загады ворага Дзякава, мы адміняем рэзультаты атэстацыі ў радзе раёнаў.

Вораг Дзякаў праводзіў работу па стварэнню нядобрых настрояў сярод настаўніцтва. Мы маем такое становішча, што дзеці, заканчваючы школу, з-за таго, што не было настаўнікаў па аднаму—двух прадметах, не могуць быць выпушчаны са школы. Вораг Дзякаў прыняў спецыяльнае рашэнне скараціць колькасць школ на 500 камплектаў; пры чым, гэта, галоўным чынам, датычыла рускіх і яўрэйскіх школ. Скарачэнне камплектаў было накіравана на згортванне гэтых школ. Трэба сказаць, што ў гэтай справе яму дапамог і Галадзед. Мы зараз гэту справу адпаведным чынам выпраўляем.

Вораг Дзякаў выключна вялікую шкодніцкую работу правёў у галіне выкладання рускай мовы. Па-першае, у нас зараз нехапае 400 настаўнікаў па рускай мове; падрыхтоўкі кадраў выкладчыкаў рускай мовы няма. Выкладанне рускай мовы пастаўлена ў горшыя ўмовы, чым нямецкай. Калі нямецкай мове адводзіцца 480 гадзін, то для рускай усяго 450 гадзін. Пры гэтым само выкладанне пастаўлена так, што ў рэзультаце стварэнцца нездаровыя настроі сярод дзяцей і студэнцтва, бо ў часе іспытаў для паступлення ў ВНУ такіх дзяцей правальваюць або да экзаменаў не дапускаюць. Абмежаванні ў выкладанні рускай мовы і стварэнне пераваг для нямецкай мовы гаворыць аб іх арыентацыі на капіталістычны Захад.

Намі зараз пастаўлена пытанне перад Наркомасветы РСФСР, — Саўнарком — тав. Валковіч нас падтрымаў у гэтым, — дапамагчы нам і вызваліць з сваіх школ частку настаўнікаў для Беларусі. Мы паставілі таксама пытанне перад Наркомасветы Украіны аказаць нам дапамогу і выдзеліць нам настаўнікаў украінскай мовы.

Выключна вострым з'яўляецца пытанне аб другагодніцтве. Трэба сказаць, што ў нас у 1935—36 навуч. годзе 110.000 дзяцей асталіся на другі год. І ў гэтым годзе рэзультаты не лепшыя. Ворагі спецыяльна паставілі сабе задачу павялічыць другагодніцтва. Яны выдалі загад, які забараняе рэпетытарства. Гэтым самым яны ўзаконілі другагодніцтва.

Можна было-б прывесці яшчэ многа фактаў шкодніцкай работы.

Паглядзім, па якіх праграмах і падручніках вучаць дзяцей пачынаючы з 1-га класа.

Чытанка Якімовіча, напрыклад, запоўнена контррэволюцыйнымі творамі Чарота, Цёткі і інш. Узяць граматыку прафесара Ломцева, які працуе ў Акадэміі навук. Там падносіцца «тэорыя» залатога века Беларусі; там вы знойдзеце такую «ісціну», што беларуская пісьменнасць паходзіць ад евангелля. У падручніку нямецкай мовы прапаведуецца фашызм і яўны фашысцкі паклёп на Совецкі Саюз.

Нават у арыфметычны задачнік працягвалі яўную контррэволюцыю.

Калі ўзяць нацыянальныя польскія, яўрэйскія школы, то на гэтым участку нацдэмы, бундаўцы многа нашкодзілі. У яўрэйскіх школах руская і беларуская мовы ставіліся ў выключна дрэнныя ўмовы. Рускую мову там пачыналі выкладаць з 5 класа. Рабілі ўсё для таго, каб ізаляваць яўрэйскіх дзяцей ад агульнага культурнага жыцця ў нашай краіне. Такое-ж становішча і ў польскіх школах.

Мы, зразумела, усіх ачагоў шкодніцтва яшчэ не ўскрылі. Нам прадстаіць велізарная работа па выкарчоўванню астаткаў гэтых ворагаў, бандытаў і вынікаў іх шкодніцкай работы.

Нам прыдзецца знізу даверху праверыць апарат Наркомасветы, райана. Гэта мы павінны зрабіць пры дапамозе партыйнай арганізацыі. За гэту справу неабходна ўзяцца зараз. Мы павінны разгарнуць узмоцненую работу сярод настаўнікаў. Будаўніцтва школ, выданне падручнікаў, распрацоўка праграм — усё гэта пытанні, якія мы павінны хутчэй вырашыць, з тым, каб мы новы вучэбны год сустрэлі ва ўсеўзбраенні. А для гэтага мы павінны пабольшэвіцку ўзяцца за выкарчоўку ворагаў народу, залезшых у гэту сістэму, пабольшэвіцку ўзяцца за выкананне рашэнняў Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б) і ўказанняў таварыша Сталіна.

Выступленне тав. Цвяткова

(НАЧ. ПАЛІТАДДЗЕЛА БЕЛАРУСКАЙ ЧЫГУНКІ)

Таварышы, дзякуючы штодзённым клопатам нашага правадыра і настаўніка таварыша **Сталіна** чыгуначны транспарт узняўся да ўзроўню перадавых галін народнай гаспадаркі, выведзен з глыбокага прарыву, у якім ён знаходзіўся тры гады назад. На транспарт паслан вярнейшы саратнік вялікага **Сталіна** Лазар Майсеевіч **Кагановіч**. З яго прыходам пачалася сапраўдная большэвіцкая барацьба з прадзельшчыкамі, з гэтымі легальнымі шкоднікамі, з сабатажнікамі, з ілжэвучонымі і класавымі ворагамі.

Лазар Майсеевіч **Кагановіч** змог выхаваць з асяроддзя чыгуначнікаў тысячы адданых барацьбітоў за пабудову сопыялізма, стаханаўцаў, крываносаўцаў, з якіх многія ўзнагароджаны ўрадам вышэйшай узнагародай.

Аднак гэтыя поспехі многім работнікам транспарту ўскружылі галаву, парадзілі ідыёцкую хваробу — бясклопатнасць і дабрадушнасць. А гэта, несумненна, скарыстаў класавы вораг.

У чэрвені мінулага года стварылася Беларуская чыгунка. Многія работнікі дарогі, у першую чаргу Падор і палітаддзелы аддзяленняў, не прынялі адразу-ж пад увагу тое, што дарога пагранічная, што на гэтай дарозе пільнасць павінна быць у дзесяць раз вышэй, што работа па выкрыццю ворагаў павінна быць пастаўлена больш аператыўна. Яны не прынялі пад увагу, што на гэту дарогу, як на пагранічную, шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў засылаецца у дзесяць раз больш, і мы зараз бачым, што многія работнікі палітаддзелаў не апраўдалі давер'я Цэнтральнага Камітэта партыі.

Мы мелі начальніка палітаддзела Гомельскага аддзялення Осіповіча, які скапіўся ў контррэволюцыйнае балота, стаў шкоднікам.

Мы мелі такога начальніка палітаддзела як Завістоўскі, які зросся з трацкістамі, з класавымі ворагамі, аказаўся ў іх на паваду. Магілеўская тэрытарыяльная партыйная арганізацыя востра не паставіла пытання аб Завістоўскім ні перад ЦК, ні перад кіраўніцтвам НКШЗ, ні перад ЦК ВКП(б), і да гэтага часу справа аб Завістоўскім затушоўвалася.

Палітаддзелы дарогі і аддзяленняў не падлягалі абсалютна ніякай крытыцы знізу, а Цэнтральны Камітэт КП(б)Б і Паліткіраўніцтва, замест таго, каб самім непасрэдна ўмяшацца ў работу дарогі, ускрываць рашуча недахопы і дапамагчы хутчэйшаму іх ажыццю, перадаверылі ўсю партыйна-палітычную работу палітаддзелам дарогі і аддзяленняў. Атрымалася бескантрольнасць, а адсюль — адміністраванне і прамы заціск крытыкі, падхалімства і ўгодніцтва.

Самакрытыка на дарозе глушылася самім Падорам, самім кіраўніцтвам Падора, былым начальнікам Падора Панамаровым і асабліва намеснікам нач. Падора Шульманам.

Ворагам ў такіх умовах было вялікае раздолле.

У апараце палітаддзела дарогі сядзелі трацкісты, чужакі Дароўскі, Канстанцінаў і Зайцаў. Класавыя ворагі, шпіёны, дыверсанты і шкоднікі вялі падрыўную работу на транспарце як толькі жадалі. Владзімірскі—закляты вораг народу—уцёрся ў такое давер'е, што быў каптован у склад Пленума ЦК. Зараз зусім відавочна, што Владзімірскі на дарозе стварыў дыверсійную, шкодніцкую падпольную арганізацыю. Але толькі ў апошні час палітаддзел дарогі змог устанавіць наяўнасць гэтай арганізацыі. Прычым, і Гомельскі гарком і прадстаўнікі ЦК КП(б)Б, быўшыя на дарозе, асабліва ў момант крушэння вайсковага эшалона ў Гомелі ў мінулым годзе, на крушэннях у Калінкавічах, праштампавалі акты шкодніка Владзімірскага аб тым, што крушэнне з'явілася рэзультатам халатнасці. Такім чынам, справа была змазана, дыверсія была затушавана.

На заводзе імя Ланцуцкага доўга арудавала шкодніцкая арганізацыя, і сам палітаддзел дарогі цягнуў з выкрыццём шкодніцкай арганізацыі на заводзе. Памылка палітаддзела дарогі ў тым, што выкрываўчая работа праводзілася марудна.

Таксама цягнулася з выкрыццём ворагаў, працаваўшых у апараце Кіраўніцтва дарогі.

Недастаткова ідзе ліквідацыя вынікаў шкодніцтва на дарозе. Зробленая на аснове рашэнняў Бюро ЦК праверка вузлоў паказала, што ў гэтых адносінах асабліва быў паражон паравозны парк дарогі, і трэба прама сказаць, што мы не дабіліся яшчэ чоткага плана ліквідацыі вынікаў шкодніцтва на дарозе.

Мы жадалі-б, каб ЦК КП(б)Б нам аказаў дапамогу ў сэнсе падрыхтоўкі партыйна-палітычных кадраў — прапагандыстаў, партработнікаў і агітатараў.

У нас зараз у некаторых мясцах пачалася вучоба камандзнага складу, і ў гэтай справе тэрытарыяльныя партыйныя арганізацыі павінны нам аказаць вялікую дапамогу.

Па рашэнню пленума ЦК палітаддзелы дарогі і аддзяленняў будуць сістэматычна і рэгулярна адчытвацца перад партыйнымі арганізацыямі на дарогах. Таму ў нас будзе вялікая просьба да тэрытарыяльных арганізацый дапамагчы нам актыўна ўскрываць недахопы.

Суровая крытыка, дапамога кадрамі, галоўным чынам, дапамога у падрыхтоўцы гэтых кадраў з боку тэрытарыяльных партыйных арганізацый, дасць магчымасць палітаддзелам дарог з поспехам справіцца з усімі задачамі, якія пастаўлены перад транспартам таварышам Сталіным, Лазарам Майсеевічам Кагановічам і рашэннямі Пленума ЦК ВКП(б).

Выступленне тав. Трафімава

Нас таварыш Сталін вучыў і вучыць быць пільнымі. Але многія з нас думаюць, што праявіць пільнасць магчыма праз нейкія асобныя, выключна гераічныя справы, не разумеючы таго, што пільнасць магчыма, і трэба праяўляць на кожным кроку.

Вось прыклад. У нашым саўгасе нямецкі шпіён сядзеў 6 год, і мы, комуністы, з палітаддзела і партыйнай арганізацыі гэтага не бачылі. Шпіён, як быццам, невялікай справай займаўся—варыў сыр, і гаворыць, што вельмі добры сыр быў, смачны. На самой-жа справе гэты вораг рабіў сваю шкодную справу, а мы гэтага не заўважалі, не гледзячы на тое, што ў 1927 годзе ён ездзіў у Германію, прабыў там 6 месяцаў і прыехаў сюды — прадаўжаць сваю варожую работу ў саўгасе. Гэты вораг змог нават прабрацца ў партыю.

Я хачу сказаць наконт барацьбы за добры ўраджай, барацьбы з пустазеллем. Справа ў тым, што па гэтаму пытанню многа гаварылі, але мала рабілі. Вы ведаеце, што ў калгасах Беларусі вельмі многа засмечаных палёў. Я лічу, што тут, бясспрэчна, была прыкладзена рука шкодніка. Весці барацьбу з пустазеллем толькі адной праполкай недастаткова, гэта толькі адна частка аграмерапрыемстваў. Патрэбна правесці агратэхнічную апрацоўку зямлі. Як-жа гэта агратэхнічная апрацоўка зямлі ідзе? Нам вядома, што трэба рабіць лупчэнне і нават падвойнае, патройнае, свірэпа тады загіне. У нас-жа не толькі не рабілі лупчэння, але нават няма лупчыльшчыкаў.

Наконт уборкі і захавання кармоў, у асаблівасці грубых. Калі ездзіш па калгасах, то бачыш, што ва многіх месцах сена асталося пад снегам. Што-ж калгаснікі заўважаюць, калі пытаеш іх аб прычынах. Яны гаворыць прама, што калі прыходзіць час уборкі сена, абавязкова паступае загад за подпісам Галадзеда—кінуць увесь народ на дарожнае будаўніцтва і на вывазку лесу. І атрымліваецца, што сена астаецца няўбраным, нявывезеным своечасова. Вясною мы па дарожнаму будаўніцтву нічога не робім, увосень таксама, а ў часе ўборкі—людзей адрываем.

Я лічу, што ў наркамаце соўгасаў многа такіх людзей, якія сядзяць цэлымі гадамі ў сваіх габінетах, перакрэсліваюць лічбы, а ў соўгасах ніколі не бываюць, не ведаюць, як яны працуюць. Тэрэба абнавіць апарат. Трэба высунуць новых работнікаў з соўгасаў, з навучальных устаноў, высунуць адданых партыі, адданых совецкай уладзе людзей. А то многія работнікі наркамата заляслелі, сталі сапраўднымі чыноўнікамі, да якіх не падыходзь. Калі ён што-небудзь натварыў у адным наркамаце, яго перакідаюць у другі, а адтуль у трэці наркамат. І так многія нягодныя работнікі пераходзяць з аднаго наркамата ў другі, іх перакідаюць, але ніколі па-сапраўднаму іх не вышыбаюць.

Выступленне тав. Армана

(ГЕРОЙ СОВЕЦКАГА САЮЗА)

Таварышы, я хачу гаварыць аб тых шкодніках, здрадніках, якіх совецкая улада сперла з твару зямлі нашай.

Таварышы, тут асобныя таварышы, памойму, не зусім правільна тлумачылі акалічнасці, якія прывялі гэтых людзей—бандытаў Тухачэўскага, Убарэвіча і іншых у фашысцкі лагер. Здрадніцтва іх не вызначаецца месцам, дзе яны нарадзіліся. Мы ведаем з падзей у Іспаніі, калі Мадрыд быў пад ударам, калі мараканцы павінны былі прысці з мінуты на мінуту. Мадрыд утрымалі не толькі іспанскія, а інтэрнацыянальныя часці, многія з якіх не нарадзіліся ў Іспаніі.

Мы ведаем выпадкі, калі рэспубліканцы ўварваліся ў Каса дэль Кампо на танках і калі танк не мог ужо рухацца з месца, тады чужаземныя легіянеры і мараканскія часці прапанавалі танкісту здавацца, тады іспанскі танкіст, узяўшы рэвальвер у рукі, гаворыць: «Я лічу за лепшае памерці, чым вас сзалачоў бачыць у Мадрыдзе».

Бачыце, значыць бываюць гераічныя подвігі і з боку тых, якія нарадзіліся ў краіне, якую яны абараняюць, і з боку тых, якія не нарадзіліся там. Аснова-ж асноў у нас не месца, дзе мы нарадзіліся, а дзе і хто нас выхоўвае. Калі ў нашых радах знайшліся здраднікі, мы ачысцілі ад іх і раздавілі гэту гадзіну. Наша слаўная Чырвоная Армія стала яшчэ мацней. Наша армія моцная сілай, аўтарытэтам нашай партыі большэвікоў. Мы моцны тым, што нас выхоўвае саратнік вялікага Сталіна, вялікі стратэг Клімент Ефрэмавіч Варашылаў. Мы моцны таму, што нас выхоўвае і акружае штодзённай ўвагай і любоўю найвялікшы і геніяльнейшы чалавек нашай эпохі таварыш Сталін. **(Апладысменты).**

Мы будзем абараняць усімі сіламі сваю радзіму. Наша радзіма—Совецкі Саюз. Наша радзіма Беларусь, усе рэспублікі, усе нашы цэнтры і акраіны, наша радзіма—Паўночны полюс, наша радзіма ўсюды, дзе развязаецца пераможны чырвоны сцяг. **(Апладысменты).**

І калі агалцелы фашызм навяжа нам вайну, то чырвоны сцяг будзе развявацца не толькі па Паўночным полюсе, але і на экватары, па Паўднёвым полюсе. Мы, безумоўна, пераможам, бо нас вядзе ад перамог да перамог натхніцель перамог таварыш Сталін! **(Усе устаюць, громкія апладысменты, воклічы «Ура», «Няхай жыве таварыш Сталін, ура!». Апладысменты).**

ЗАМЕЖНЫ ДРУК АБ ПЕРАЛЁЦЕ „АНТ-25“

АНГЛІЯ

ЛОНДАН (сталіца Англіі), 19 чэрвеня. (БЕЛТА). Усе газеты на відным месцы змяшчаюць паведамленні аб ходзе беспасадачнага палёту совецкіх лётчыкаў па маршруту Масква—Паўночная Амерыка. Сёння раніцою агенцтва Рэйтэр выдала для вячэрніх газет спецыяльны бюлетэнь на чатырох старонках, які змяшчае тэлеграмы з Масквы і Нью-Ёрка, дэтальнае апісанне маршрута палёту і даныя аб складзе каманды з апісаннем іх папярэдняга арктычнага палёту ў жніўні мінулага года.

ЗША

НЬЮ-ЁРК (буйнейшы цэнтр ЗША), 19 чэрвеня. (БЕЛТА). Паведамленні аб беспасадачным пералёце Герояў Совецкага Саюза Чкалава, Байдукова і Белякова па маршруту Масква — Паўночны Полюс—Паўночная Амерыка выклікае велізарную цікавасць у ЗША. Друк шырока публікуе на відным месцы на першых старонках пад вялікімі загалоўкамі інфармацыю і артыкулы аб палёце, суправаджаючы іх фатаграфіямі лётчыкаў і картамі маршрута. Газеты падкрэсліваюць гераізм і майстэрства Чкалава, Байдукова і Белякова, праяўленыя імі ў часе лесашняга арктычнага палёту Масква—востраў Удд. Адзначаецца таксама велізарнае значэнне пяперашняга пералёту для развіцця паветраных зносін паміж СССР і ЗША праз Паўночны полюс.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ГЕРАІЧНАЯ АБАРОНА БІЛЬБАО

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Самалёты мяцежнікаў у ноч на 18 чэрвеня бамбардыравалі мірных жыхароў Більбао (сталіцы краіны Баскаў), якія эвакуяваліся з горада і накіроўваліся ў Сантандэр (порт на ўзбярэжжы Біскайскага заліва). Шмат забітых і раненых. Раніцою Більбао падвергся жорсткай паветранай бамбардыроўцы. Бомбы мяцежнікаў пападалі ў шпіталі, перапоўненыя хворымі і раненымі.

Рэспубліканскія войскі гераічна абараняюць кожную пядзю зямлі. Пасля пяці следаўшых адна за другой атак праціўнік не змог, аднак, захваціць узгорак Арчанда, не гледзячы на тое, што на гэты пункт была скінута зелізарная колькасць бомб. Мяцежнікі прасунуліся ў напрамку на Лас Арэнас (на поўнач ад Більбао) і, заняўшы гэты пункт, імкнуцца прасоўвацца ўдоўж правага берага ракі.

18 чэрвеня націск мяцежнікаў працягваўся. Мяцежнікі робяць атакі з дапамогай артылерыі і авіяцыі. Рэспубліканскія войскі стрымалі атаку мяцежнікаў, а затым паспяхова яе адбілі, прымусіўшы праціўніка адыйсці зноў на свае выходныя пазіцыі.

* * *

ВАЛЕНСІЯ, 18 чэрвеня. (БЕЛТА). Усе газеты друкуюць артыкулы з заклікамі аказаць дапамогу Більбао. Газеты параўноўваюць становішча Більбао са становішчам Мадрыда і выражаюць надзею, што гераізм іспанскай народнай арміі выратуе Більбао, як ён выратаваў Мадрыд. Трывога ў сувязі са становішчам Більбао вельмі зялікая, але вялікая і ўпэўненасць у тым, што Більбао можна адстаяць.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

18 чэрвеня ў сектары на поўдзень ад ракі Тахо рэспубліканскія войскі ажыццявілі паспяховую аперацыю ў раёне Сіера дэ Аргальянес, заняўшы новыя пазіцыі. Праціўнік пакінуў 200 забітых.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Рэспубліканскія войскі ўмацавалі пазіцыі, нядаўна занятыя імі ў раёне Фуэнтэ Овэхуна (на поўнач ад Кардовы). Фуэнтэ Овэхуна амаль поўнасцю акружана рэспубліканцамі.

ПАВЕДАМЛЕННЕ БАСКСКАЙ ДЭЛЕГАЦЫІ

ПАРЫЖ, 19 чэрвеня. (БЕЛТА). Баскская дэлегацыя ў Парыжы перадала 18 чэрвеня наступнае паведамленне:

«Бамбардыроўка Більбао запальваючымі бомбамі германскай авіяцыі становіцца ўсё больш яраснай. Фашыстская авіяцыя спаліла Дэусто на празым беразе ракі Нервіён. Адважныя баскскія войскі гераічна супраціўляюцца наступленню мяцежнікаў і рэгулярнай германа-італьянскай арміі, у складзе якой налічваецца больш 30 тысяч італьянскіх салдат. Германская авіяцыя знішчае грамадзянскае насельніцтва, у той час як абаронцы Більбао не маюць дастаткова авіяцыі і артылерыі. Не гледзячы на гэта, жахлівы агонь праціўніка не змог пахіснуць духа баскскай арміі. Грамадзянскае насельніцтва эвакуіруецца. Фашыстская авіяцыя робіць на начах палёты над дарогамі паміж Більбао і Сантандэрам, расстрэльваючы жанчын і дзяцей.

СОВЕТ АБАРОНЫ БІЛЬБАО

ЛОНДАН, 18 чэрвеня. (Інфармацыя «Правды»). Баскскі ўрад рашыў эвакуяваць урадавыя ўстановы з Більбао і адвесці іх у тыл. У самым Більбао для кіраўніцтва ваеннымі аперацыямі сфарміраван совет абароны, які складаецца з трох чалавек: міністра юстыцыі Лерзаола — баскскі нацыяналіст, міністр прамысловасці Азньа — сацыяліст і міністр грамадскіх работ Асціхарабія — камуніст. Совет абароны звярнуўся з аклікам да насельніцтва Більбао, заклікаючы яго захоўваць спакой і дысцыпліну. Перад тым, як пакінуць Більбао, урад выпусціў наступную заяву:

«У поўнай згодзе з урадам рэспублікі баскскі ўрад рашыў эвакуяваць урадавыя ўстановы з Більбао. У горадзе астаецца дэлегацыя, якая прадстаўляе ўрад і ўключае ў свой склад совет абароны. Урад прадаўжае сваю дзейнасць. Рад міністраў выехаў у розныя пункты краіны Баскаў. Міністр гандлю накіраваўся ў Сантандэр для арганізацыі харчавання бежанцаў, якія з'ехаліся сюды з усіх канцоў краіны».

АРЫШТЫ ТРАЦКІСЦКА-ФАШЫСЦКІХ ВАЖАКОЎ У БАРСЕЛОНЕ

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі), 18 чэрвеня. (БЕЛТА). Учора ў Барселоне паліцыя рабіла арышты важакоў ПОУМ і рэквізіцыю памяшканняў гэтай арганізацыі трацкісцкіх агентаў Франко і Гітлера.

Арышты былі праведзены інспектарамі паліцыі і штурмавой гвардыі, прыбыўшымі з Мадрыда і Валенсіі.

К канцу дня ўсе памяшканні «ПОУМ» у Барселоне былі рэквізаваны паліцыяй, і на іх балконах былі вывешаны рэспубліканскія сцягі. Публіка на вуліцах апладысментамі вітала гэтыя меры.

У асабняку, дзе змяшчалася арганізацыя ПОУМ, выяўлена шмат каштоўнасцей і звонкай манеты па 8 мільёнаў пезет.

Газета «Ла Ора» («Гадзіна»), агульна-іспанскі орган федэрацыі аб'яднанай сацыялістычнай моладзі, указвае, што справа ідзе аб буйнейшай шпіёнскай арганізацыі.

«Адна дзяржава» адправіла ў Іспанію сваіх найбольш вопытных агентаў. Агенты гэтай дзяржавы пракраліся ў розныя палітычныя партыі, галоўным чынам у ПОУМ, дзе яны цэнтралізавалі ўсю сваю работу.

* * *

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 18 чэрвеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас з Барселоны, кіраўніцтва паліцыі перадало ў друк заяву, у якой указвае:

«Паліцыяй раскрыта значная шпіёнская арганізацыя з аддзяленнем ў Барселоне (сталіцы Каталоніі). Праведзена даволі многа арыштаў. Сярод арыштаваных—група іншаземных падданых, а таксама асобы, якія належаць да пэўнай палітычнай партыі.

Паказаннямі сведак і дакументамі, знойдзенымі пры вобыску, поўнасцю пацвярджаецца віноўнасць арыштаваных».

* * *

ЛОНДАН (сталіца Англіі). 19 чэрвеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Эспань, у Мадрыдзе арыштавана 200 фашыстаў. Пры арыштах былі захвачаны дакументы, якія выяўляюць, што іспанская трацкісцкая арганізацыя ПОУМ прымала ўдзел у фашыстскай змове, меўшай на мэце падпянць мяцеж у тылу ў рэспубліканскіх войск.

ВЫБУХ НА ІСПАНСКІМ РЭСПУБЛІКАНСКІМ ЛІНКОРЫ „ХАІМЕ І“

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі), 18 чэрвеня. (БЕЛТА). Сакратарыят міністэрства нацыянальнай абароны паведамляе, што на ўрадавым лінкоры «Хаіме І» з нявысветленых яшчэ прычын адбыўся выбух, за якім паследаваў пажар. Забіта 18 матросаў і ранена звыш 100. Выбух адбыўся ў гавані Картахены, дзе лінкор знаходзіўся ў рамонце.

Міністр абароны неадкладна на самалёце вылецеў у Картахену, навёзшы раненых і выразіў спачуванне ўсяму рэспубліканскаму флоту і сем'ям загінуўшых. Міністр выказаў падзяку камандам іншых суднаў, неадкладна прыпоўшым на дапамогу «Хаіме І», і насельніцтву горада за праяўленую салідарнасць, а таксама аддаў распараджэнні аб пахаванні і аб расследванні прычын выбуху. Загінуўшыя будуць разглядацца, як забітыя на вайне.

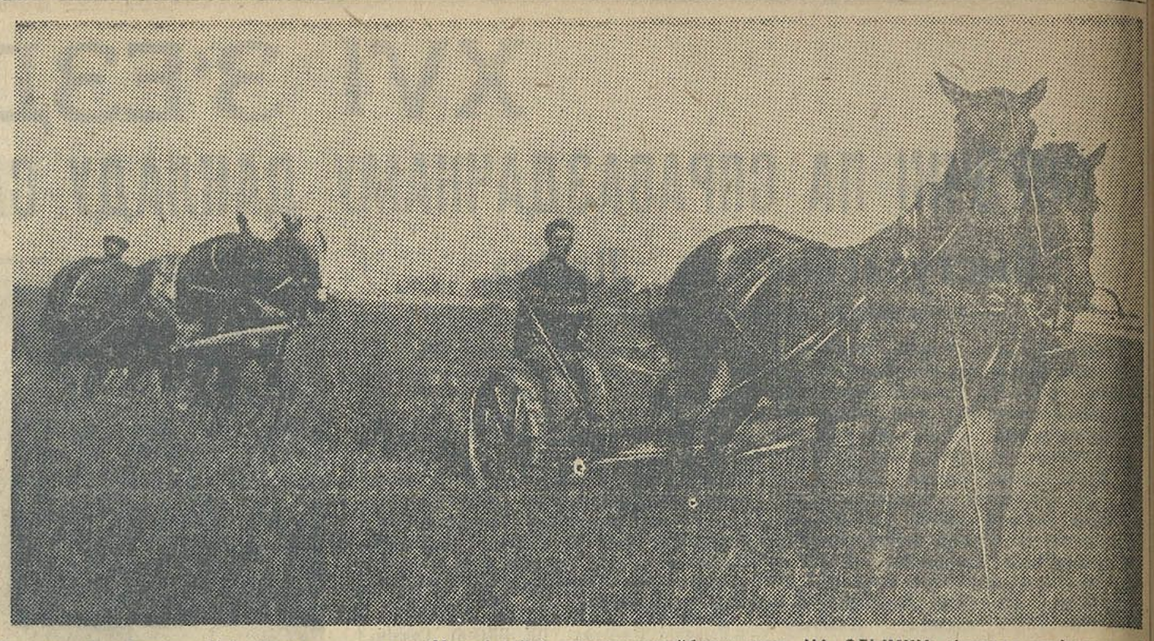

У калгасе імя Сталіна, Кайкаўскага сельсавета (Менскі раён) разгарнулася ўборка сена. НА ЗДЫМКУ: брыгада касільшчыкаў за работай.

Фото Райхліна (БСФ).

ХОД СЕЛЬСКАГАСПАДАРЧЫХ РАБОТ ПА БССР

Паводле даных Наркамзема БССР из 15 чэрвеня па рэспубліцы засеяна 2.197.089 гектараў яравых. Дзяржаўны план сяўбы выканан на 93,2 проц.

Праполата яравых 67,7 проц. да засеянай плошчы. Найбольш адстаючымі па праполцы яравых з'яўляюцца раёны: Сенненскі, Лёзнянскі, Бешанковіцкі, Мсціслаўскі, Уваравіцкі, Шклоўскі, Дрысенскі, Смалявіцкі, Дубровенскі, Чашніцкі, Асвейскі, Любаньскі, якія прапалолі ад 33 да 49 проц. яравых да пасеянай плошчы.

Праполата азімых 56,2 проц. Адстаючыя па праполцы азімых Мсціслаўскі, Чашніцкі, Уваравіцкі, Сенненскі, Лёзнянскі раёны, якія прапалолі ад 15 да 20 проц. азімых.

Праполата ільну па рэспубліцы, першы раз 91,7 проц. на засеянай плошчы, другі раз—31,8 проц. Акучана бульбы 36,5 проц. да плана. План ворыва папару выканан на 11,3 проц.

Скошана натуральнай сенажаці 87.256 гектараў—5,1 проц.. Застагавана сена з плошчы 41.968 гектараў—46,1 проц. скошанага. Закладзена на сілас—46.009 тон зялёнай масы, або 4,6 проц. да плана.

НЕ ГАТОВЫ ДА УБОРКІ

Летась у калгасах Петрыкаўскага раёна шмат сенажаці асталося няўбранай. Толькі ў трох калгасах Снядзінскага сельсавета зазімавала 680 гектараў добраякаснай балотнай травы і 300 гектараў кугавой. Гэта прывяло да таго, што ў многіх калгасах раёна нехапіла грубых кармоў для аграмаджанага стада і для жывёлы калгаснікаў.

Нястача грубых кармоў вымушала калгасы павялічваць кармовыя фонды для жывёлы за лік зерневых і бульбы, чым зніжаўся кошт калгаснага прадукта.

На жаль, з леташніх памылак райвыканкомам, МТС і калгасамі не зроблены высновы.

На Палессі ўжо даўно наступіў час касавіцы, асабліва дзе балотная сенажаць. Неўзабаве пачнецца і ўборка хлябоў. Між тым, да сенакосу прыступілі толькі асобныя калгасы («Чырвоны Кастрычнік», «Профінтэрн»). Большасць калгасаў да ўборкі сенажаці назат не падрыхтавалася.

У сельгасарцелі імя Якаўлева, Снядзінскага сельсавета, не адрамантаваны касілка і конныя граблі, нехапае 45 ручных грабель, 23 віл, бабак і малаткоў. Участкі сенажаці не замацаваны за брыгадамі, а таксама не вызелены насенныя ўчасткі на лугавых сенажацях, не створаны звенні каспоў і не вылучаны стогамятальшчыкі. Старшыня калгаса, кандыдат партыі т. Хальчэня, замест мабілізацыі калгаснікаў на хутчэйшую падрыхтоўку і разгортванне сенакосу, дэмабілізуе іх, гаворачы: «Трава маладая, касіць яшчэ паспеем».

Такое становішча не толькі ў калгасе імя Якаўлева, але і ў радзе іншых. Так, у калгасах «Нозы быт» і «XIII Кастрычнік», Грабаўскага сельсавета, да гэтага часу не адрамантавалі сенакасілкі і конныя граблі, не замацаваны ўчасткі сенажаці за брыгадамі, не складзены планы сенаўборкі, не набыты ручныя граблі, бабкі, косы, малаткі і мянташкі. У калгасе «Шлях да сацыялізма», Курычыцкага сельсавета, калгасная сенажаць спасваецца коньмі, цялятамі і іншай жывёлай.

Там, дзе і прыступілі да ўборкі сена, няма належнай арганізацыі працы. Масава-выхазаўчая работа адсутнічае. Калгаснікі шостай брыгады сельгасарцелі «Новае жыццё» разгарнулі касьбу. Аднак на сенажаці за гэты час не пабыў ні старшыня калгаса Дамасевіч Хведар, ні брыгадзір. Работа каспоў не прымаецца і не падлічваецца, што тармозіць разгортванне соцспаборніцтва і стаханаўскага руху на сенаўборцы.

Адсутнасць масава-выхаваўчай работы і арганізацыі працы скарыстоўваюць антыкалгасныя элементы, якія раскрадаюць сенажаць. Яны самавольна захватваюць калгасную сенажаць і косяць у сваю карысць. У калгасе «Новае жыццё» такім чынам скошаны 3 гектары калгаснай сенажаці. У суседнім калгасе, «Чырвоны араты», Курловіч Васіль, Буракевіч Юстын і Буракевіч Васіль самавольна скасілі ў сваю карысць каля двух гектараў калгаснай сенажаці.

Усё гэта паказвае, што Петрыкаўскія раённыя арганізацыі паўтараюць памылкі мінулага года.

М. ФІЛІПЕЦ,
К. ЧАПЛІНСКІ.

—o—

ЗНІШЧАЮЦЬ КАЛГАСНУЮ СЕНАЖАЦЬ

У пастанове СНК БССР і ЦК КП(б)Б «Аб плане і мерапрыемствах па падрыхтоўцы і правядзенню сенаўборкі ў 1937 г.» сказана: «Забараніць меўшае месца ў мінулым годзе ў асобных калгасах практыку касьбы сена для асабістых патрэб асобнымі калгаснікамі з агульна-калгаснага масіва».

Аднак з гэтым не лічацца ў калгасе «На варце», Салонскага сельсавета (Жлобінскі раён). Тут бязлітасна знішчаюць калгасную сенажаць. Каля 10 гектараў сенажаці, што размясцілася ля ракі Дабасна, спустошана на 50—60 проц. Некаторыя калгаснікі і аднаасобнікі адкрыта расцягваюць траву і псуюць сенажаць.

Тут кожны дзень можна заўважыць на сенажаці навязаных цялят, безнаглядна пушчаных коней, кароў, свіней, гусей. Больш таго, некаторыя асобы перабіраюцца і за рэчку на тэрыторыю калгасаў Окцябрскага сельсавета, дзе таксама псуюць багаты ўраджай сена.

Аб усім гэтым добра вядома кіраўнікам Салонскага сельсавета (старшыня т. Турлай), але меры не прымаюцца. Спакойна праходзіць міма такіх фактаў і РВК, хаця ўсё гэта адбываецца ў 3 кілометрах ад раённага цэнтра.

ПЛЕЦЯЖОЎ.

—o—

ПІЛЬНАСЦЬ КАЛГАСНІКА

Газета «Прымежны калгаснік» (Ушацкі раён) паведамляе, што калгаснік сельгасарцелі «Большэвік», Плінскага сельсавета, т. Касцюковіч Андрэй затрымаў двух дыверсантаў, якія перайшлі з-за граніцы ў наш Совецкі Саюз.

Гэтымі днямі Наркамат унутраных спраў БССР выдаў т. Касцюковічу грашовую ўзнагароду. Прымаючы ўзнагароду, т. Касцюковіч заявіў:

— Я выконваў свой абавязак як грамадзянін вялікага Совецкага Саюза і абавязан быў затрымаць дыверсантаў. За нашу шчаслівую радзіму я не пашкадую, калі будзе патрэбна, свайго жыцця.

Дзеннік

— Заняткі семінара прапагандыстаў гісторыі ВКП(б) Варашылаўскага РК КП(б)Б адбудуцца 21 чэрвеня 1937 года з 9 гадзін раніцы ў Доме партактыва (Энгельса, 30).

— Чарговыя заняткі семінара загадчыкаў партгабінетамі адбудуцца 21 чэрвеня г. г. у 9 г. 30 м. раніцы ў Доме партактыва.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

РАДЫЁПЕРАДАЧЫ НА 20 ЧЭРВЕНЯ:

8.30 — «Апошнія паведамленні». 14.20 — канцерт для калгаснікаў. 16.05 — перадача для хатніх гаспадынь. 17.00 — перадача для дзяцей. 18.30 — завочная партвучоба. 20.00 — перадача ў дапамогу самаадукацыі. 20.30 — канцерт. 21.50 — перадача на польскай мове. 22.00 — канцерт. 23.00 — «Апошнія паведамленні».

Сёння, 20 чэрвеня, у канферэнц-зале АН БССР
адбудзецца
ПАСЕДЖАННЕ СОВЕТА
аддзялення грамадскіх навук
Акадэміі навук БССР,
прысвечанае гадавіне са дня смерці
А. М. ГОРКАГА
З дакладам выступіць акад. І. І. Замоцін.
Пачатак у 7 гадз. увечары. Уваход вольны.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

Памяшканне Белдзярждрамтэатра — ГАСТРОЛІ МАСКОЎСК. ТЭАТРА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ
СЛАВА

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка» новы гукавы абаронны фільм
ЧАЦВЕРТЫ ЭСКАДРОН

Дзіцячы гукавы кінотэатр
АПОШНЯЯ НОЧ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
АРСЕН

Гукавы кінотэатр «Спартак» выдатны маст. фільм (нямы варыянт)
БЯЛІКАЕ ГОРА
МАЛЕНЬКАЙ ЖАНЧЫНЫ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
Сёння і штодзённа на экране гукавая мастацкая камедыя, вытворчасці Белдзяржкіно
ДЗЯЎЧЫНА СПЯШАЕЦЦА НА СПАТКАННЕ
У гал. ролях:
заслуж. арт. Растоўцэў,
арт. Кастрычкін, Стрэшнева, Петкер, Барабанава і інш.

ДЗЯРЖЦЫРК
(Парк імя Горкага, тэл. 22-725).
Сёння, 20 чэрвеня, і штодзённа —
вялікае цыркавое прадстаўленне
ў трох аддзяленнях.
1-я гастроль 8 Леанідавых — прыгуны-акрабаты на падкідных дошках;
1-я гастроль 2 Слаўскіх — эксцэнтрыкі на свабодным дроце.
Палёт пад купалам цырка 7 Эвальдо.
Апошнія гастролі 4 Донеман. Ала-Рудрэсіраваныя сабачкі і шмат іншых нумароў. Пачатак у 9 гадзін вечара.
Каса адкрыта з 12 г. дня да 10 г. веч.

У ЛІПЕНІ ПАЧЫНАЕ ВЫХОДЗІЦЬ ДВУХТЫДНЕВЫ МАСАВЫ КААПЕРАЦЫЙНЫ ЖУРНАЛ
ДЛЯ РАБОТНІКАЎ СЕЛЬПО
„СЕЛЬСКИЙ КООПЕРАТОР“
ПАДПІСНАЯ ЦАНА:
3 мес. — 4 руб. 50 кап., 6 мес. (з ліпеня да канца 1937 г.) — 9 руб.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ўсюды: на пошце, Саюздрукам, а таксама выдавецтвам
«СОВЕТСКАЯ ТОРГОВЛЯ»
(Москва, Маросейка, 7).

ГРУБЫ ЗАЦІСК САМАКРЫТЫКІ

У апараце Белкаапінсаюза выходзіць насценная газета «За большэвіцкую самакрытыку» (орган парткома і МК Белкаапінсаюза). Газета за апошні час ускрыла рад злоўжыванняў у апараце Белкаапінсаюза і ў падпарадкаваных яму прадпрыемствах. Здавалася-б, што такой дзейнасці насценгазеты павінны быць удзячны кіраўнікі ўстановы.

Але ў практыцы работы Белкаапінсаюза атрымалася зусім наадварот. Газета ўскрывала злоўжыванні і недахопы работы, а кіраўнікі Белкаапінсаюза — старшыня яго прэзідыума Шэрман і яго намеснік Львовіч — усімі сіламі імкнуліся замяць кожнае паднятае газетай пытанне, выступаючы часам у абарону злачынцаў, прахадзімцаў і прамых ворагаў народу.

Вось некалькі фактаў.

У насценнай газеце змясцілі артыкул аб тым, што нейкаму Халмянскаму даручылі выкладаць геаграфію на курсах культработнікаў сістэмы інвалідзнай кааперацыі. Гэты «выкладчык» сам разбіраецца ў геаграфіі не лепш, чым пані Прастакова з вядомай камедыі Фанвізіна «Недарослль». Але ў гэтага прайдзісвета знайшліся абаронцы ў асобе Шэрмана і Львовіча, якія зараз-жа напісалі абвяржэнне гэтага артыкула. Не справіліся гэтае «абвяржэнне» надрукаваць у насценнай газеце, як на курсах была выкрыта контррэволюцыйная трацкісцкая група, не апошнюю ролю ў якой адыгрываў гэты-ж «географ», дарэчы — блізкі сваяк Львовіча.

Шэрман, абараняючы і выгараджваючы «сваіх» людзей, з такой-жа сілай імкнуўся праследваць тых, хто прабаваў крытыкаваць яго. Яркім прыкладам гэтага з'яўляецца доўгая гісторыя з комсамолкай, жонкай чырвонаармейца, Паддубнай. З малым дзіцем яна жыве ў зусім дрэннай кватэры. Замест дапамогі Шэрман дзекваецца над ёй. Некалькі раз ён абяцаў яе з працы і кожны раз суд аднаўляў яе. Нарэшце без усякіх падстаў ён проста прагнаў з работы Паддубную, сказаўшы, каб яна больш не прыходзіла. Калі-ж тая не прышла працаваць, праз некалькі дзён з'яўляецца загад:

«За прагул Паддубную знять з працы».

Паддубную зноў аднавілі на рабоце. Але Шэрман і пяпер не дапускае яе да выканання абавязкаў. Яна зноў «робіць прагулы». Кватэру ёй так і не дапамаглі адрамантаваць.

Суд, некалькі раз аднаўляючы Паддубную на рабоце, не адважыўся нічога сказаць па адрасу Шэрмана.

У другім допісе насценгазета паведамляла, што група работнікаў Белкаапінсаюза на чале з Шэрманам пайшла ў рэстаран і прапіла там 430 руб. дзяржаўных грошай...

Шэрман на цэлую старонку піша адказ на гэты артыкул, і заканчвае яго такім абзацам:

«Факт аб выдаткаванні 430 руб. з'яўляецца бясспрэчным, што зусім не лічу злачынным (?!). Але акт купяжу... катэгарычна адмаўляю, як не адпавядаючы сапраўднасці.

Старшыня прэзідыума Шэрман».

Каментарыяў тут не патрэбна. Шэрман лічыць, што п'янствацаць за кошт дзяржавы гэта не злачынства.

Следам за Шэрманам ідзе і яго верны друг і паплечнік, намеснік старшыні Белкаапінсаюза Львовіч.

У насценгазеце змясцілі артыкул аб становішчы абароннай работы ў Белкаапінсаюзе, у якім гаварылася, што кіраўнік ячэйкі Асоавіяхіма Львовіч пусціў работу на самацёк.

За такі замах на аўтарытэт яго вялікасці самаго Львовіча аўтар артыкула ў наступным нумары насценгазеты атрымаў такую адповедзь:

«Ён (аўтар артыкула) не праў, у тым сэнсе, што ячэйка Асоавіяхіма працуе самацёкам. Як відаць, аўтар зусім адарваўся ад жыцця нашага калектыва і нават паняцця не мае, што робіцца ў нашым карыдоры (!) Белкаапінсаюза».

З прыведзеных прыкладаў ясна відаць, што Шэрман і Львовіч сталі на шлях злачыннага заціску крытыкі, абароны і выгараджвання ворагаў народу, праследвання крытыкуючых.

У сістэме Белкаапінсаюза знайшлі і знаходзяць сабе прытулак былыя бундаўцы, трацкісты і іншыя варожыя элементы.

Вось гэты букет, сабраны Шэрманам.

Нехамкін — былы бундавец, якога Шэрман, супроць волі членаў арцелі г. Віцебска, з грубым парушэннем усякай дэмакратыі (тры разы праводзілі выбары) правёў старшынёю арцелі.

Мінкін Ізраіль — былы актыўны бундавец, зараз працуе ў Крупках старшынёю арцелі.

У Гомелі старшынёю арцелі працуе нехта Балотнікаў, таксама былы бундавец.

Комуністаў, якія больш-менш рашуча выступалі і крытыкавалі кіраўніцтва Белкаапінсаюза, ускрывалі неправераных людзей, Шэрман і Львовіч усімі мерамі і сродкамі імкнуліся і імкнуцца выжываць з сістэмы Белкаапінсаюза. Так было з рэдактарам насценгазеты комуністам Брыкалавым, якога перакідалі з месца на месца, каб ён быў далей ад кіраўніцтва. Сучаснаму сакратару парткома Шупенку, таксама ў мэтах яго выжывання, панізілі аклад: замест 375 руб. выплочваюць 250. Так было і з комуністамі Гонікманам, Кудзелем, з былым сакратаром парткома Гусінай, якая выкрыла растрату старшынёю 5-й арцелі Папехінай. — 1.279 руб. Папехінай Шэрман абвясціў вымову (?!), і праз месяц выдаў ёй прэмію ў 300 руб. Гусіну-ж за гэта з апарата Белкаапінсаюза выжылі.

Такі падбор кадраў, такія адносіны да комуністаў з боку Шэрмана і Львовіча стварылі базу для ўсякай шкодніцкай работы ворагаў народу, стварылі базу для ўгодніцтва, падхалімства, пад шумок якога ворагі народу творацьь свае цёмныя справы.

Вось яшчэ адзін дакумент, які характарызуе гэтых людзей, як груба парушаючых палітыку партыі і совецкай улады.

Каб скрыць ад мясцовых арганізацый і кантролю Наркамсобеза сапраўднае становішча арцелей, яны ад 15 сакавіка г.г. за № 25—БС-1 пасылаюць па ўсіх арцелях такі пыркуляр:

«Па маючыхся ў нас вестках, ёсць выпадкі, што райсаюзы і інспектура Наркамсобеза і іншыя робяць абследванні рэвізіі нашых арцелей без нашага ведама... Выходзячы з гэтага, катэгарычна забараняем нікога не дапускаць да рэвізіі, абследвання без нашага дазволу.

Папярэджваем, што ў выпадку парушэння гэтага распараджэння да старшынь і галоўбухаў арцелей будуць прыняты рашучыя меры спагнання.

Прэзідыум Белкаапінсаюза
Шэрман. Львовіч».

Наркамсобез гэтае, з дазволу сказаць, распараджэнне загадам адмяніў, бо яно ішло супроць кантролю мясцовымі органамі і Наркамсобезам работы арцелей і, апрача таго, яно супярэчыла рашэнням ЦВК і СНК БССР аб кааператыўных аб'яднаннях інвалідаў.

Але Шэрман і яго намеснік патрабуюць упарта «аўтаноміі». Яны на імя намесніка наркома сацыяльнага забеспячэння тав. Ашака пасля яго загаду пішуць:

«У вашым загадзе адменены нашы дырэктывы, і гэтым самым вы, як нарком, парушылі кааператыўную дэмакратыю і кааператыўную этыку (бачыце, якія абаронцы дэмакратыі і этыкі—**П. К., Ф. К.**). Паколькі гэта так, дык ваша вымова для нас нічога не значыць (!), таму што ваш загад поўнасцю з'яўляецца дэмагагічным... (?!).

Вам прыдзецца яшчэ некалькі вымоў падрыхтаваць для нас, пакуль не будзе вырашана вамі пытанне аб знятці нас з працы (а пара ўжо!), бо ў далейшым працаваць з вамі зусім не жадаем, мы для вас больш не можам існаваць, як кіраўнікі сістэмы, а вы для нас, як нарком (!?).

Шэрман. Львовіч».

Калі глыбей улумацца ў гэту справу, то стане зусім ясным, што гэта ёсць нішто іншае, як патрабаванне нейкай аўтаноміі ва ўмовах совецкай дзяржавы, што Шэрман і Львовіч з'яўляюцца абаронцамі і хазяйнікамі тралыпы контррэволюцыйнага бунда, членамі якога яны доўгі час састаялі.

Стаханаўскім рухам у Белкаапінсаюзе ніхто не кіруе. Аб гэтым можна судзіць па цэламу раду фактаў апашлення яго і няведання стаханаўцаў. Тут стаханаўцаў выводзяць не па норме выпрацоўкі за 7 — 8 гадзін, а па росту зарплаты з 1935 па 1937 год.

Выкананне промфінплана з месяца на месяц падае. Так, напрыклад, у красавіку план па Белкаапінсаюзу быў выканан на 96 проц., а ў маі—на 93 проц.

Адсутнічае элементарная ахова працы, у арцелях нячыста, няма інтэрнатаў (Гомель, Віцебск, Бабруйск і ў радзе іншых гаралоў).

Усё гэта выклікае незадаволенасць рабочых-інвалідаў, стварае вялікую цякучасць.

Трэба неадкладна аздаравіць Белкаапінсаюз, дарэшты выкараніць алтуль усе бундаўскія традыцыі.

П. КАЗЯЛЕЦКІ, Ф. КАНСТАНЦІНАЎ.

Уп. Галоўлітбела № К—2132. Друкарня «Звязды». Менск, Совецкая, 63. К. К. С.